

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 2 (327) VEEB RUAR 2026

Tänugala „Raplamaa tänab 2026“

18. veebruaril 2026 tunnustasid Raplamaa Omavalitsuste Liit ja Eesti Kultuurkapitali Raplamaa ekspertgrupp Rapla Kultuurikeskuses 2026. aastal eriliselt silma paistnud raplamaalasi. Tänugala „Raplamaa tänab 2026“ anti üle Rapla maakonna tippauhind Rapla Redel koos maakonna kuldse vapimärgi ja rahalise preemiaga. Raplamaa Omavalitsuste Liit andis välja tervise-, spordi-, -hariduse ja sotsiaaltunnustused, kuldseid rinnamärke ja hõbedased vapimärgid ja Raplamaa tippauhinna ning Eesti Kultuurkapitali Raplamaa ekspertgrupp andis üle elutööpreemia, Kultuuripärli preemia ja aastapreemiad.

Kehtna valla laureaadid olid: Manivald Kasepõld (Rapla Redel ja kuldne rinnamärk) ning Kairi Orgusaar (hõbedane rinnamärk).

Manivald Kasepõld on üks Eesti Kaitseliidu taastajate organiseerijatest ja asutamiskoosolekul koosoleku läbiviija Järvakandis 17. veebruaril 1990.

23. märtsist 12. aprillini 1990 oli ta Rapla Kaitseliidu esimene pealik.

Üks suuremaid ettevõtmisi 1990. aastal oli Kasepõllu juhtimisel 1.–2. septembril toimunud õppus Riigipiir.

1990.–1992. aastal oli Manivald Kasepõld Eesti Kaitseliidu ülem, olles samal ajal ka Harju Maleva pealik.

1991. aasta augustiputši ajal korraldas Kasepõld Kaitseliidu ülemena Tallinnas Toompea, Kadrioru lossi ja Teletorni kaitset.

Tema teened ei piirdu 1990. aastate alguse kriisiaastatega. Kasepõld on Rapla Malevas jätkanud aktiivse eestvedajana ning 2013. aastast asus täitma Loone malevkonna pealiku kohustusi. Malevkond katab Rapla, Juuru,

Kindralmajor Manivald Kasepõld ja Kairi Orgusaar peale tunnustuse kättesaamist. Foto: Joonas Kreuz

Alu ja Raikküla piirkonna. 2023. aastal loovutas pealiku töö nooremale, jätkates tänaseni pealiku abina.

Alates 2023. aastast on ta Eesti Eruohvitseride Kogu juhatuse esimees, Eesti Endiste Metsavendade Liidu juhatuse ja Eesti Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse aseesimees. 2025. aasta lõpul ilmus tema elutööst kokkuvõttev mälestusteraamat „Meie kindral Manivald Kasepõld“.

Kairi Orgusaar on tunnustatud kunstnik ja väsimatu kultuurivedur, kelle tegevus on oluliselt mõjutanud Raplamaa kunstielu ja selle nähtavust kogu Eestis ning ka rahvusvahelisel tasandil.

Ta on lõpetanud 1995. aastal Eesti Kunstiakadeemia maalikunsti eriala ning omandanud 2002. aastal magistrikraadi klaasikunstis. Alates 1996. aastast on Kairi Orgusaar osalenud arvukatel näitustel nii Eestis kui ka välismaal. Teda on kolmel korral tunnustatud Eesti Kultuurkapitali maakondliku aastapreemiaga.

Alates 2004. aastast tegutseb ta oma klaasistuudios OÜ Kunivorm, ühendades loometöö ja ettevõtlikkuse. Viimastel aastatel on ta olnud aktiivselt esindatud nii isikukui ka grupinäitustel.

Kairi Orgusaar on kuraatorina toonud Raplasse mitmeid tähenduslikke näitusi ning sidunud kaasaegse kunsti eri valdkondadega – luule, muusika ja teatriga. Ta teeb tulemuslikku koostööd kultuurfestivaliga Särin ja Naiste Ööde Filmifestivaliga.

15 aasta jooksul on Kairi Orgusaar suutnud tõsta Rapla Eesti kunstikaardile, tuues siia nii üle-eestilise kui rahvusvahelise tähtsusega sündmusi ning luues professionaalse ja avatud keskkonna kaasaegse kunsti kogemiseks.

Kairi Orgusaar on kunstnik, kuraator ja kultuurivedur, kelle järjepidev töö, professionaalsus ja pühendumus on andnud Raplamaa kultuurielule sügavuse, kvaliteedi ja rahvusvahelise mõõtm.

PILTUUDIS

17. veebruaril tähistati Järvakandi kultuurihallis Kaitseliidu taasasutamise aastapäeva pärgade ja küünalde paigaldamisega Kaitseliidu mälestuskivi jalamile. Päevakohase palvuse pidas Kaitseliidu kaplan Peeter Paenurm. Tseremooniat juhtis vanemveebel Andri Harkmann. Pärja Kaitseliidu mälestuskivi jalamile aetasid leitnant Elari Hiis ja nooremleitnant Sven Soomets. KL Rapla Malevast osalesid tseremoonial veel Avo Toomla, Avo Õunap ja Marko Matson. Fotod: Aare Hindremäe

Täna lehes

KRIISIKS VALMISOLEK

MINU KODU KRIISIJUHEND
Hoia see vihik nähtavas kohas

Kodune aadress

Loe lisa lk 3.

Kehtna valla õpilaspäevik ei ole lihtsalt kalender ega töövihik. See on väike kaaslane, mis aitab lapsel harjuda koolirutiiniga, märkida üles olulist infot ning väljendada oma tundeid. Esialgne mustvalge spiraalköites päevik on õpilaste, vanemate ja õpetajate tagasisidet arvesse võttes saanud nüüdseks värvilised kaaned ja töövihiku kujunduse.

Loe lisa lk 3.

13. veebruaril toimus Kaereperes vestlusõhtute sarja „Inimesed meie seas“ esimene kohtumine. See ei olnud loeng ega esinemine, vaid päris vestlus – inimeste vahel, kes tulid kuulama, kaasa mõtlema ja lihtsalt olema. Sündmuse korraldas Katrin Polli, vestlust aitas hoida ja suunata maakonna ter-vise edendaja Ülle Laasner. Foto: Karin Schmitte

Loe lisa lk 4.

4. veebruaril kogunes Naiskodukaitse Rapla ringkonna Hiie jaoskond iga-aastasele üldkoosolekule, et ühiselt möödunud aastale tagasi vaadata ning algavaks tegevusaastaks sihte seada. Fotol annab Rapla ringkonna esinaine Kersti Ojameets üle Kaitse-liidu esiküti märgi laskmises Ragne Rooslane. Foto: Kaie Kensap.

Loe lisa lk 8.

Kehtna Vallavolikogus

Kehtna Vallavolikogu istung toimus 29. jaanuaril kell 17.00 kuni 19.30 Kehtna vallamajas.

Istungil osales 19 volikogu liiget: Katrin Anto, Allar Läll, Siim Riisenberg, Mait Järvik, Ervin Lega, Pille Matt, Aime Klandorf, Kalju Kalda, Mari Karilaid, Janar Kleitsman, Enar Karuoja, Katrin Velleste, Maiu Ild, Kaie Kensap, Mikk Merekivi, Lauri Mölder, Jaanus Randla.

Veebi vahendusel: Leaanyka Leisson, Laura Kokk.

Ei osalenud: Riina Tomingas, Mati Kutser.

1. Viie Küla MTÜ sõnavõtt

Viie Küla MTÜ esindajad kandisid ette ja andsid Kehtna Vallavolikogule üle pöördumise tuuleparkide detailplaneeringu lõpetamiseks.

Volikogu võttis info teadmiseks.

2. Järvakandi Lasteaed Pesamuna arengukava 2026–2030 kinnitamine

Direktor Jaanika Värat andis ülevaate Järvakandi Lasteaed Pesamuna arengukavast aastateks 2026–2030.

Katrin Anto esitas kommentaari seoses seletuskirja sõnasutusega. Kommenteeris Rynaldo Puusep.

Määrus kehtestati poolthäälteenamusega.

3. Kehtna Kunstide Kooli arengukava 2026–2030 kinnitamine

Direktor Maiu Kell-Kangur andis ülevaate Kehtna Kunstide Kooli arengukavast aastateks 2026–2030.

Katrin Anto esitas kommentaari seoses Kehtna Kunstide Kooli kommunikatsiooniga sotsiaalmeedias ja kunstinäituse kutsega.

Määrus kehtestati poolthäälteenamusega.

4. Kehtna valla 2026. aasta eelarve lugemine

Tanel Viks andis ülevaate Kehtna valla 2026. aasta eelarvest (esimene lugemine). Ülevaates selgitas vallavanem, et eelarve koostamisel on aluseks valla arengukava ja eelarvestrateegia, mis määravad valla prioriteetsed tegevussuunad ja nende rahastamise. Põhitegevuse tuludeks on kavandatud kokku 13,4 miljonit eurot, millest suurima osa moodustavad maksutulud ja tegevustoetused. Võrreldes eelneva aastaga kasvavad tulud mõdukalt. Põhitegevuse kulud on kavandatud 13,5 miljonit eurot, millest suurima osa moodustavad personalikulud. Samuti anti ülevaade majandamiskuludest,

sotsiaaltoetustest ning reservfondi kavandamisest. Investeeringustegevuse mahuks on planeeritud 3,2 miljonit eurot. Suurimad investeeringud on suunatud Valtu Põhikooli arendamisele haridus-, kogukonna- ja kriisennetuskeskuseks ning Kehtna jäätmejaama rajamisele ja Järvakandi jäätmejaama rekonstrueerimisele. Investeeringute elluviimiseks on kavandatud nii sihtfinantseerimise kasutamine kui ka laenu võtmine. Finantseerimistegevuse osas andis vallavanem ülevaate planeeritavast laenukoormusest ja olemasolevate laenude tagasimaksetest.

Tanel Viks vastas Katrin Anto kirjalikult esitatud küsimustele.

Eelarve II lugemine ja vastu võtmine toimub 26. veebruaril.

5. Arvamuse andmine Akimatsi liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta

Mario Piirmets andis ülevaate Eesti Killustik OÜ taotlusest Keskkonnaametile maavara kaevandamise keskkonnaloa nr KL-521251 muutmiseks, et korrigeerida geoloogilisest uurin-gust keskkonnaloale kandunud ilmsed ebatäpsused, sh katendi ja varu mahud ning graafilised lisad; keskkonnaloa kehtivusaega ei muudeta. Taotlus puudutab Akimatsi liivakarjääri Kehtna vallas Hiie külas riigile kuuluval Liivahansu kinnistul. Mäeeraldise ja teenindusmaa pindalad jäävad muutmata. Geoloogilise uuringu andmete parandamise tulemusel suurenes kaevandatav varu 11 000 m³ võrra ning katendi maht 5 000 m³ võrra; kogu katend kasutatakse karjääri kor-rastamisel.

Eelarve- ja majanduskomisjon toetab keskkonnaloa taotlusega nõustumist.

Otsus kehtestati poolthäälteenamusega.

6. Kehtna valla esindajate määramine haridusasutuste hoolekogudesse

Aime Klandorf andis ülevaate nimetada Kehtna valla haridusasutuste hoolekogudesse esindajad järgmiselt: Kehtna Põhikool – Kaie Kensap; Valtu Põhikool – Leaanyka Leisson; Järvakandi Kool – Laura Kokk; Kehtna Kunstide Kool – Pille Matt.

Katrin Anto tegi ettepaneku hääletada hoolekogude esindajad koolide kaupa eraldi, mitte ühtse eelnõuna. Volikogu ei nõustunud ettepanekuga.

Otsus kehtestati poolthäälteenamusega.

7. Kehtna valla koolieelse munitsipaallasteaia osalustasu

Rynaldo Puusep andis ülevaate määruse eelnõust ning selgitas, et eelnõuga kehtestatakse Kehtna valla koolieelsetes munitsipaallasteasutustes rakendatavad osalustasu määrad alusharidusseaduse § 46 lõike 4 alusel, arvestades sama paragrahvi lõikes 3 sätestatud lubatud maksimumalset määra. Rynaldo Puusep selgitas, et eelnõus on osalustasu määrad diferentseeritud rühmade ja lasteasutuste lõikes, lähtudes lasteasutuste töökorraldusest ja rühmade eripärast (nt ujulaga lasteaed). Ta lisas, et enamikus Kehtna valla lasteasutustes rühmades on osalustasu määraks 5% töötasu alammäärast, samas kui Kehtna Lasteaia aiarühmas on osalustasu 6% töötasu alammäärast.

Lisaks selgitas Rynaldo Puusep, et eelnõus sätestatakse osalustasu määr juhiks, kui lapse rahvastikuregistri järgne elukoht ei ole Kehtna vald ning lapse elukohajärgne kohalik omavalitsus ei kata lapse lasteasutuses käimisega seotud kulusid ega sõlmi Kehtna vallaga halduslepingut. Ta lisas, et sellisel juhul rakendatakse osalustasu määrana 20% töötasu alammäärast, mis vastab alusharidusseaduses sätestatud lubatud ülempiirile.

Küsimusi esitas Katrin Anto. Vastas Rynaldo Puusep.

Määrus kehtestati poolthäälteenamusega.

8. Kehtna valla koolieelse lasteasutuse õpetajapalga alammäära kehtestamine 2026. aastaks

Rynaldo Puusep andis ülevaate määruse eelnõust ning selgitas, et Vabariigi Valitsuse määruse alusel eraldatakse kohaliku omavalitsuse üksustele toetus lastehoiu- ja koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude katmiseks.

Rynaldo Puusep selgitas, et lähtudes Vabariigi Valitsuse 2026. aastaks kehtestatud üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast 1970 eurot kuus, tehakse eelnõuga ettepanek kehtestada Kehtna valla koolieelse lasteasutuse õpetaja töötasu alammääraks 2026. aastal 1773 eurot kuus ning magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega õpetaja töötasu alammääraks 1970 eurot kuus.

Määrus kehtestati poolthäälteenamusega.

9. Kehtna Vallavolikogu 18.12.2024 määruse nr 56 „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega ja huvikooliseadusega kohaliku omavalitsuse pädevusse antud ülesannete delegeerimine“ muutmine

Rynaldo Puusep andis ülevaate määruse eelnõust, millega muudetakse Kehtna Vallavolikogu 18.12.2024 määrust nr 56, laiendades selle reguleerimis-

ala alusharidusseadusele ning täiendades määrust alushariduse korraldamisega seotud pädevuste delegeerimise osas. Ta selgitas, et sellega seoses muudetakse ka määruse pealkirja, et see kajastaks edaspidi kõiki seadusi, millest tulenevate ülesannete delegeerimist määrus reguleerib.

Volikogu liikmed avaldasid arvamust seoses toidu maksumuse delegeerimisega. Vallavalitsus selgitas, et varasemalt kinnitasid toidupäeva maksumuse lasteaedade direktorid, mitte volikogu. Volikogu pädevuses on seni olnud üksnes kohatasu kehtestamine. Vallavalitsus selgitas, et varasemalt kinnitasid toidupäeva maksumuse lasteaedade direktorid, mitte volikogu. Volikogu pädevuses on seni olnud üksnes kohatasu kehtestamine.

Määrus kehtestati poolthäälteenamusega.

10. Vallavanema valimine

Volikogu esimees Allar Läll kandis ette pöördumise volikogu poole, rõhutades volikogu kohustust tegutseda kooskõlas kehtiva korraga ning tagada valla juhtimise järjepidevus. Ta märkis, et tänaste otsuste tegemisel lähtutakse eelkõige vajadusest tagada toimiv ja vastutustundlik valla juhtimine, et igapäevane töökorraldus, teenuste osutamine ja otsustusprotsessid ei katkeks ega jääks ebamäärasse olukorda ning vastutus oleks selgelt paigas.

Allar Läll selgitas, et sel põhjusel teeb volikogu koalitsioon ettepaneku valida vallavanemaks senine vallavanem Tanel Viks ning anda talle volitus vallavalitsuse töö jätkamiseks kuni volikogu järgmiste otsusteni. Ta lisas, et volikogu koalitsioon on varasemalt kokku leppinud, et märtsikuu volikogu istungil esitatakse vallavanema kandidaadiks Eire Endrekson ning see kokkulepe kehtib ka käesoleval hetkel.

Pöördumise kokkuvõtteks rõhutas Allar Läll, et tänase otsuse eesmärk on tagada Kehtna valla stabiilne juhtimine, selgus vastutuses ning kindlus valla elanikele. Küsimusi esitasid Katrin Anto ja Maiu Ild. Vastas Tanel Viks.

Otsus kehtestati poolthäälteenamusega.

11. Kehtna Vallavalitsuse kui täitevorgani liikmete arvu ja struktuuri ning koosseisu kinnitamine ning vallavalitsuse liikmele hüvitise määramine

Vallavanem Tanel Viks tegi volikogule ettepaneku kinnitada Kehtna Vallavalitsuse kui täitevorgani koosseis järgmiselt: vallavanem Tanel Viks, vallavalitsuse liikmed Rynaldo Puusep, Margit Pärna, Marika Ojaperv ja Hans-Jürgen Schumann.

Lisaks tegi vallavanem ettepaneku määrata vallavalitsuse liikmetele ülesannete täitmisega

seonduv igakuine hüvitise suuruseks 25 eurot istungi kohta, kuid mitte rohkem kui 100 eurot kuus.

Otsus kehtestati poolthäälteenamusega.

12. Muud küsimused

1) Sissekirjutuskampaania „Süda on Kehtna vallas“ tulemuste ülevaade

Tanel Viks andis ülevaate aasta viimases kvartalis toimunud sissekirjutuskampaaniast, mille eesmärgiks oli kutsuda elanikke üles korrastama oma andmeid rahvastikuregistris. Toimus arutelu. Lepiti kokku, et slaidid edastatakse ka volikogu liikmetele.

Katrin Anto juhtis tähelepanu, et edaspidi tuleks kampaaniaid korraldada korrektselt, et tingimused oleksid avalikud juba kampaania alguses, mitte koostatud peale kampaania lõppu tagantjärele. Tanel Viks nentis, et kogemusest õpiti.

Volikogu võttis info teadmiseks.

2) Vastamine voliniku arupärimisele seoses avaliku ürituse loaga

Tanel Viks andis ülevaate eelmisel volikogu istungil Katrin Anto esitatud arupärimise vastusest seoses kohalike omavalitsuste valimiste ajal toimunud avaliku ürituse loa väljastamisega. Toimus arutelu. Volikogu võttis info teadmiseks.

3) Volikogu liikme Katrin Anto küsimused

Katrin Anto soovis selgitusi erinevatel teemadel: vastamine vallavanema töötasuga seotud selgitustaotlusele; ettepanek minna muutma volikogu töökorda; Raplamaa Omavalitsuste Liidu nõukogude ja komisjonide esindajate info jagamine volikoguga; koolituste korraldamine volikogule; volikogu esimehe käskkiri vallavanema Portugali lähetamiseks. Küsimustele vastasid Tanel Viks, Rynaldo Puusep ja Allar Läll.

4) Volikogu esimehe info

Allar Läll andis ülevaate Kehtna valla arengukava uuendamise protsessi infost (juhtivkomisjoniks määrati eelarve- ja majanduskomisjon). Enar Karuoja esitas repliigi, et arengukava piirkondlikud komisjonid toimusid ebavõrdselt (nt Kehtnas said osalejad alla 1 h, sealt mindi edasi Keavasse, kus kohtumine toimus 3 h). Volikogu võttis info teadmiseks.

Volikogu esimees andis teada, et järgmine istung toimub 26. veebruaril.

Volikogu protokollide, otsuste ja määrustega saab tutvuda valla kodulehel www.kehtna.ee ning istungeid järelvaadata Kehtna Vallavalitsuse YouTube'i kanalil.

Triin Tarre
volikogu sekretär

Kehtna Vallavalitsuse MTÜ-de toetuste 2026. aasta 1. voor

2026. aasta MTÜ-de projektide toetuste jagamise 1. voorus võivad **toetusi saada tegevusprojektid ja investeeringute projektid**. Toetusi saab taotleda ka KOP-i ja LEADER-i programmide projektide omaosaluse katteks. Kokku jaotatakse MTÜ-de projektide toetuseks **1. voo- rus 7500 eurot**.

Kõikide projektide maksimaalne toetuse määr on kuni 70% projekti kogumaksumusest, seega vajalik omaosalus on minimaalselt 30%. Toetust saanud projektide teostamise tähtaeg on 31. detsember 2026.

Mittetulundustegevuse projektidele toetuste saamiseks tuleb vormikohased taotlused esitada vallavalitsusele hiljemalt 1. aprilliks 2026 (kaasa arvatud).

Kogu info MTÜ-de toetuste 1. vooru kohta ja toetusavalduste vormid on saadaval valla kodulehel.

Vormikohased avaldused tuleb saata vallavalitsuse meile kehtna@kehtna.ee.

Kodulehel on saadav ka vallavolikogu määrus, mis kehtestab mittetulundusühingutele eraldatavate toetuste korra. **Rõhutame täiendavalt, et vastavalt määrusele saab üks MTÜ esitada taotlusvooruu ainult ühe tegevusprojekti ja ühe investeeringu projekti.**

Mittetulundustegevuste toetuste määramise komisjon teeb oma otsuse hiljemalt 30. aprilliks 2026.

Kehtna Vallavalitsus

Kehtna valla päevik väikestele koolijütsidele | Kuidas sündis üks eriline õpilaspäevik

2024. aasta septembris sai Kers- ti Mäeväljast Kehtna Põhikooli esimese klassi õpetaja. Pisikes- te õpilastega oli ta tegelenud ka varem. Nähes, et kaubanduses pakutavad õpilaspäevikud ei arvesta väga väikeste õppijate vajadusi ja kaasava hariduse põ- himõtteid, tekkis tal mõte luua omanäoline mitmekülgsede või- malustega õpilaspäevik. Kuna töötasime varem koos Kehtna Klubis, kus aitasin teda muuhul- gas kujundusteamadega, pöör- dus ta päeviku mõttega minu poole. Tundsin kohe, et see idee väärib elluviimist. 2024/25. õppeaastal said- ki kõik Kehtna Põhikooli 1. kooliastme õpi- lased hoopis teistsuguse õpilaspäeviku.

Algusest kinkekomplektini

Kersti algatus sai sooja vastuvõtu osaliseks, nii laste seas kui ka vallamajas. Idee kasvas aga edasi ning 2025/26. õppeaasta päevikut ette valmistades pakuti kõigile Kehtna valla koolidele võimalust tellida esimesse klassi astuvatele lastele oma kooli kaanekujun- duse ning sümbolikaga õpilaspäevik ning kingituseks Mai Pärdi ja Sille Valinu eestve- damisel valminud „Koduvalla aabits“ ja aabitsa töövihik.

Tänaseks on päevik jõudnud oma neljan- da kujunduseni. Päevik on kaheosaline: üks sügis- ja teine kevadpoolaastaks. Esialgne mustvalge spiraalköites päevik on õpilaste, vanemate ja õpetajate tagasisidet arvesse võttes saanud nüüdseks värvilised kaaned ja töövihiku kujunduse. Sisu jäi mustvalgeks, et iga laps saaks selle ise omanäoliselt ku- jundada. Kasvanud on ka päeviku projekti meeskond, oma panuse päeviku ülesannete koostamiseks on andnud nii Kehtna kui ka Järvakandi kooli 1. kooliastme õpetajad.

Päeviku formaat

Päevik ei ole A5-formaadis nagu kaubandu- ses pakutavad õpilaspäevik või täiskasvanu- te kalendermärkmik. See on A4-formaadis, sest väike koolijüts vajab kirjatehnika harju-

Kersti Mäevälja klass. Foto: erakogu

tamiseks rohkem ruumi.

Paljude jaoks on kõige armsam osa päe- viku sisekaanel olev tunnetering, kuhu saab laps joonistada päeva emotsiooni – kas see oli rõõmus, murelik või segane. Nädala lõp- pu on jäetud rubriik „Minu nädal“, kuhu saab kirjutada teateid, mõtteid või joonista- da just seda, mis parasjagu mõttes mölgub.

Mõistatused, pildid ja huviringid

Iga nädala lõpus ootab lapsi väike üllatus – ristsõna, mõistus, värvimisplätt või muu nuputamisülesanne. Lehekülje lõppu jääb ka rida pilte erinevatest tegevustest. Sinna saab laps märkida, millistes huviringides ta osales. Nii tekib selgem ülevaade, et koo- linädalasse mahub lisaks õppimisele veel palju muid toredaid tegevusi.

Ka nädalal, mis koolist vaba, on võimalik päeviku seltsis aega veeta, ka nendele nädal- päevadele on jäetud toredaid ülesandeid. Nagu ka tavalises õpilaspäevikus, on ka Kehtna valla päevikus kalender koos täht- sate riigi- ja rahvuspühadega, mis on lahti seletatud lapsele arusaadavas keeles.

Kehtna valla päevik on popp

Päeviku projektiga liitumine oli vabatahtlik. Päevikute sisu on ühesugune, kuid igal koo- lil on oma kaanekujundus, sümbolika ja väärtused. 2025/26. õppeaastal said päeviku Järvakandi Kooli, Eidapere õpipaiga ja Keht- na Põhikooli lapsed.

Kehtna Põhikooli 2. klassi õpilased, kes omanäolist päe- vikut juba teist õppeaastat ka- sutavad, jagasid oma mõtteid ja kogemusi. Aitäh teile, Heleliis, Gerit, Tommy, Saara, Andris, Ja- kob, Hugo ja Mathias.

1. Mis sulle kõige rohkem meeldib? „Tundering, väliskaas, terve päevik.“
2. Kas kasutad päevikut rohkem koolis või kodus? „Koo- lis.“
3. Kas päevikus oli midagi, millest alguses aru ei saanud? „Ei olnud sellist kohta.“
4. Kas said päevikust midagi uut teada? „Ei ole midagi uut teada saanud.“
5. Kui saaksid ühte asja muuta, mis see oleks? „Et õppimisi ei peaks kirjutama.“ „Kodune töö võiks olla lihtsalt valgel le- hel, ilma kastide ja joonteta.“
6. Kas päevik teeb koolipäeva lihtsamaks? „Teeb – saan vaadata, mis tunnid on jär- jest, mis leheküljelt lugema peab ja millal klaveriring on.“
7. Kas tahaksid samasugust päevikut ka järgmisel aastal? „Kõik tahavad!“
8. Kuidas kirjeldaksid päevikut sõbrale? „Seal saab värvida, on mõistatused, har- jutused, värvilehed.“
9. Kas sooviksid hoopis poest ostetud päe- vikut? „Ei taha keegi. Poe oma on igav ja seal ei saa ülesandeid lahendada.“
10. Mida veel päeviku kohta öelda tahad? „Mina andsin enda oma pärast esimest poolaastat väiksele õele, kes sai ka krit- seldada.“

Kehtna valla õpilaspäevik ei ole lihtsalt kalender ega töövihik. See on väike kaasla- ne, mis aitab lapsel harjuda koolirutiiniga, märkida üles olulist infot ning väljendada oma tundeid. Just selliseid toetavaid õppe- materjale ongi vaja, kui tahame, et laps tunneks end koolis turvaliselt, kaasatuna ja mõistetuna.

Seily Sõgel-Raid
kommunikatsioonispetsialist

Õppimiskohustus kuni 18. eluaas- tani: mida see tähendab Kehtna valla noortele ja peredele

Alates 1. septembrist 2025 kehtib Eestis koolikohustuse asemel õp- pimiskohustus, mis pikendab noorte kohustust haridusteed jätkata kuni 18-aastaseks saamiseni või kesk- või kutsehariduse omanda- miseni. Muudatus tuleneb haridusseaduse uuendamisest ja rõhu- tab järjepideva õppimise tähtsust pärast põhikooli. Riigi eesmärk on vähendada olukordi, kus noored jäävad haridussüsteemist kõrvale, ning tagada, et igal noorel oleks enne täiskasvanuella as- tumist tugev hariduslik baas. Tänapäeva tööturul eeldatakse järjest rohkem teadmisi ja oskusi ning ainult põhiharidus ei anna enam piisavat ettevalmistust. Õppimiskohustuse pikendamist nähakse seetõttu investeeringuna noorte tulevikku.

Varasema korra järgi lõppes koolikohustus põhihariduse oman- damisega või 17-aastaseks saamisel ning osa noori katkestas õpingud kohe pärast põhikooli. Uus süsteem käsitleb põhikooli haridustee loomuliku etapina, millele järgneb jätkuv õpe. Õppi- miskohustus tähendab osalemist õppes ja teadmiste, oskuste ning pädevuste omandamist, mis toetavad iseseisvat elu. See puudutab nii põhikoolis, gümnaasiumis kui ka kutseõppeasutuses õppivaid noori. Pärast põhikooli peab noorel olema jätkuv õpitee, mis arves- tab tema huve ja võimeid ning aitab tal kujundada tulevikusuunda. Muudatus puudutab neid noori, kelle haridustee jätkub pärast 1. septembrit 2025 ning kes ei ole varasemate reeglite järgi kooliko- hustust juba täitnud. Järgjärguline üleminek annab koolidele ja omavalitsustele aega tugisüsteeme kohandada ja tugevdada.

Õppimiskohustus põhineb jagatud vastutusel pere, kooli ja ko- haliku omavalitsuse vahel. Lapsevanema või seadusliku esindaja roll on tagada lapse osalemine õppes ning luua kodus õppimist toetavad tingimused. Vanem teeb koostööd kooliga, hoiab ühen- dust õpetajatega ja osaleb aruteludes, mis puudutavad lapse õpi- teed ning edasisi haridusvalikuid. Kohaliku omavalitsuse ülesanne on jälgida, et ükski õppimiskohustuslik noor ei jääks haridussüs- teemist kõrvale. Omavalitsus peab pidama arvestust oma piirkon- na noorte üle ning sekkuma juhul, kui selgub, et noor on väljalan- gemise ohus või katkestab õpingud. See eeldab koostööd koolide, noorsootöötajate, laste heaolu spetsialistide ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidega, et noor saaks õigel ajal tuge.

Varajase märkamise toetamiseks toimub koolide ja omavalit- suse vaheline ametlik infovahetus Eesti Hariduse Infosüsteemi ehk EHS-e kaudu. Kui kool tuvastab, et õpilane on väljalangemi- se ohus või ei täida õppimiskohustust, avatakse juhtum ning see suunatakse lapse elukohajärgsele omavalitsusele. Selline infoliiku- mine võimaldab kiiresti reageerida ja alustada noore toetamisega enne, kui õpingute katkestamine muutub püsivaks. Juhtumi edas- tamine tähendab, et vastutus ei jää ainult koolile. Omavalitsusel tekib võimalus kaasata vajalikud tugiteenused ning töötada koos noore ja perega välja realistlik plaan õpitee jätkamiseks.

Kehtna valla jaoks tähendab õppimiskohustus selget vastutust märgata ja toetada oma noori. Iga juhtum on erinev ning lahendu- sed sünnivad koostöös pere, kooli ja spetsialistidega. Eesmärk on hoida noor hariduses, leida talle sobiv õpitee ja pakkuda tuge õi- gel ajal. Mida varem riskimärgid ilmnevad ja nendega tegeletakse, seda suurem on tõenäosus, et noor jätkab õpinguid ning leiab tee iseseisvasse ellu.

Õppimiskohustuse pikendamine peegeldab arusaama, et ha- ridus on nii isiklik kui ka kogukondlik väärtus. Noorte parem ha- ridustase on seotud tugevama toimetuleku, väiksema töötuse ja elujõulisema kogukonnaga. Õppimiskohustus annab noortele täiendava aja oma oskuste arendamiseks ja tulevikuvalikute kujun- damiseks. Kui seda toetavad toimivad koolid, paindlikud õpiteed ja hästi korraldatud kohalik tugivõrgustik, aitab uus süsteem tagada, et ükski Kehtna valla noor ei jää haridusteel liiga vara kõrvale.

Maret Salumäe
haridus- ja kultuuritööspsialist

Kriisivihik jõuab veebruari lõpus igasse Kehtna valla postkasti

Veebruari viimastel päevadel (26.–28.02) jõuab koos Valla Vaatleja värske numbri- ga Kehtna valla elanike postkastidesse uus väljaanne – **kriisivihik „Minu kodu krii- sijuhend“**.

Kriisivihik on praktiline abiline, mis ai- tab igal perel läbi mõelda, mis juhtub siis, kui elekter kaob, side ei toimi, vesi ei tule kraanist või küte katkeb. Need olukorrad ei pruugi kesta kaua, kuid ka lühike kat- kestus võib igapäevaelu tugevalt häirida. Vihik aitab rahulikult ette mõelda, kuidas sellises olukorras toime tulla.

Vihikust leiab selged ja lihtsad juhised, näiteks:

- Mida teha pikema elektrikatkestuse

korral?

- Kuidas valmistuda olukorraks, kus poed ja tanklad on suletud?
 - Kuidas hoida kodu soojana ja küta ohu- tult?
 - Kuidas märgata ja usaldada ametlikku teavet?
 - Kuidas perega läbi rääkida, kus on tasku- lamp, esmaabivahendid ja toiduvaru?
- Lisaks on vihikus eraldi lehed lastele – nuputamist ja arutelu kogu perele. Kui on vaja oodata, näiteks elektri taastumist, aitab ühine tegevus aega sisustada ja hoida meele rahulikuna.

Eesmärk on vähendada teadmatusest tekkivat segadust ja anda kindlus, et igaüks

teab, mida teha. Hästi läbimõeldud etteval- mistus aitab kriisi ajal hoida rahu, toetada üksteist ja teha õiged otsused.

Vihik kantakse kõikidesse registreeritud Kehtna valla postkastidesse.

Kriisivihiku väljaandmine on osa KVAT (kvaliteetsete avalike teenuste loomine) projektist, mida kaasrahastab Euroopa Liit. Vihiku sisu ja kujundus on kokku pandud, kasutades veebilehe olevalmis.ee materjale. Koostajad on Villu Pihlakas (elanikkonna- kaitse ja kriisivalmiduse koordinaator) ning Seily Sõgel-Raid (kommunikatsioonispet- sialist).

Kehtna vald on olemas – ka siis, kui olu- kord on keeruline.

Vestlusõhtud, mis toovad esile kogemusnõustamise rolli

Reedel, 13. veebruaril toimus Kaereperes vestlusõhtute sarja „Inimesed meie seas“ esimene kohtumine. See ei olnud loeng ega esinemine, vaid päris vestlus – inimeste vahel, kes tulid kuulama, kaasa mõtlema ja lihtsalt olema. Vestlust aitas hoida ja suunata maakonna tervise edendaja Ülle Laasner.

Esimesel õhtul jagasin oma lugu. See oli minu jaoks rohkem kui ühe kohtumise läbiviimine – see oli samm minu enda teekonnal ja esmakordne oma loo jagamine avalikkuse ees. Rääkisin ajast, mil raske neuroloogiline haigus peatas minu senise elu. Puukentsefaliidi tüsistusena tekkis parema näo poole halvatus ning ootamatult tuli harjuda täiesti uue olukorraga.

Haiglas olles oled hoitud. On arstid, õed, uuringud ja raviplaan. Kuid koju jõudes algab teine etapp, vaikselt ja sageli üksildasem. Tekivad küsimused: kuidas edasi? Kust leida abi? Kas see, mida ma tunnen, on normaalne?

Füüsiline taastumine on üks osa. Vaimne kohanemine, identiteedi muutus ja hirm tuleviku ees on midagi, mille jaoks haiglast juhendit kaasa ei anta.

Vestlusõhtul kerkis esile üks oluline teema: **abi on olemas, kuid see on sageli killustunud** ja keeruline leida. On perearst, rehabilitatsioon, Töötukassa teenused ja kohaliku omavalitsuse toetus. Ent inimene, kes on just tulnud haiglast või kaotanud töö, ei pruugi jaksata selles süsteemis orienteeruda. Sageli sõltub toe saamine sellest, kas oskad õigel hetkel abi küsida ja tead, kuhu pöörduda.

Arutasime ka seda, kui oluline on parem **võrgustikutöö** nõustajate ja erinevate asutuste vahel. Kui perearst, rehabilitatsioonispetsialistid, sotsiaaltöötajad ja kogemusnõustajad teeksid teadlikumalt koostööd, oleks inimesel lihtsam vajalikku tuge saada. Sageli ei ole puudu teenustest, vaid infost ja omavahelisest ühendusest.

Siin tuleb mängu **kogemusnõustamine** – inimene, kes on ise sarnase teekonna läbi teinud ja saab olla toeks. Ta ei asenda arsti ega psühholoogi, kuid pakub kuulamist, mõistmist ja praktilist suunamist ajal, mil seda kõige rohkem vajatakse. See on riikliku õppekava alusel õpetatav eriala – teadlik ja professionaalne tugi, mitte lihtsalt hea tahtmine.

Vestlusõhtul kõlas mõte, et **kogemusnõustaja** võiks olla **sillaks haigla ja kodu vahel**, et **inimene ei jääks ükski** just sel hetkel, kui süsteemne ravi lõpeb, aga päris elu alles algab. Kogemusnõustamise eesmärk on **toetada inimest taastumise ja muutuste perioodil**.

Õhtu lõpus jäi hinge soe tunne. Vaikus, mõistvad pilgud ja tagasihoidlikud jagamised löid turvalise atmosfääri. See kinnitas, et sellistel vestlustel on oma koht meie kogukonnas.

„Inimesed meie seas“ ei ole ainult minu lugu. Järgmistel vestlusõhtutel astuvad üles kogemusnõustajad, kes jagavad oma teekonda ja elukogemust. Need on inimesed, kes on oma raskused läbi töötanud ning soovivad täna olla toeks teistele. Mina olen igal kohtumisel kohal – hoidmas ruumi ja toetamas.

Vestlusõhtud jätkuvad kord kuus Valtu Seltsimajas. Oodatud on kõik – nii need, kes tahavad kuulata, kui ka need, kes otsivad mõistmist või lihtsalt rahulikku õhtut kogukonna keskel.

Võib-olla on järgmine kohtumine just see, kus leiad mõistmist või äratundmist.

Aitäh kõigile, kes tulid. Aitäh Üllele, Tiiule ja Karinile, kes aitasid selle esimese sammu teoks teha.

Täna tegutsen ettevõtjana ning pakun kogemusnõustamist ja tuge inimestele, kes on elus keerulises muutuste või taastumise perioodis. Usun, et kogemusel on väärtus siis, kui see saab kellelegi teisele toeks. Rohkem infot minu tegemiste ja vestlusõhtute kohta leiab kodulehelt hinge kogemus.ee või Facebooki grupist „**Katrin Kogemuslugu**“.

Katrin Polli
Hinge kogemus OÜ

Katrin Polli poolt korraldatud vestlusõhtust osavõtjad Valtu Seltsimajas. Foto: Karin Schmitte

T2 ja T4 alade sotsiaalmajanduslik analüüs käivitub

Kehtna vald alustab T2 ja T4 taastuvenergiaalade sotsiaalmajanduslikku analüüsi (SMA), mille eesmärk on hinnata võimalike tuuleparkide mõju inimeste igapäevaelule, kogukondade toimimisele ning piirkonna arengule laiemalt. Analüüs täiendab keskkonnamõju strateegilist hindamist ning annab lisavaate sellele, kuidas arendus võib mõjutada kohalikke elanikke, ettevõtlust ja avalikke teenuseid.

Teenuse osutajaks valiti hankemenetluse tulemusel Antropoloogia Keskus OÜ. Tegemist on valdkonnas kogenud ja pädevate analüüsi koostajatega, kes on läbi viinud sarnaseid uuringuid ka teistes omavalitsustes. Vallavalitsuse hinnangul loob see eeldused sisukaks ja metoodiliselt tasakaalustatud tööks.

Lähiajal alustatakse kvantitatiivse uuringuga, mille käigus kogutakse andmeid elanike hoiakute, ootuste ja murekohtade kohta nii T2 kui ka T4 alade mõjualas. Tulemused annavad esmase ülevaate teemadest, mis vajavad põhjalikumalt käsitlemist. Plaanis on intervjuud, arutelud ja avalikud kohtumised, kuhu kaasatakse nii lähialade elanikud, ettevõtjad kui ka erinevad huvirühmad.

Analüüsi ajakava on seotud planeerimisprotsessiga – vallavolikogul seisavad juunis ees olulised arutelud detailplaneeringute menetluses. Seetõttu on eesmärk saada peamised järeldused kätte juuni alguseks, et otsustajatel oleks lisaks keskkonnamõjudele olemas ka ülevaade sotsiaalmajanduslikust mõõtmest. Lõpparuanne valmib suve lõpuks.

T2 ja T4 planeeringute koostamisel tehakse koostööd ka teiste ekspertidega. SMA koostamisel on kaasatud Cumulus Consul-

ting ja üldplaneeringu seoste ülevaatamisel osaleb Skepast & Puhkim. See aitab tagada, et detailplaneeringud oleksid kooskõlas valda pikaajaliste ruumiliste eesmärkidega.

Avalikkuses on kõlanud ka kriitilisi seisukohti nii hankemenetluse kui ka analüüsi ülesehituse ja ajakava kohta. Vallavalitsus peab loomulikuks, et nii ulatusliku ja kogukonda puudutava teema puhul on erinevaid arvamusi. Samas on oluline, et arutelu tugineks faktidele ning hinnangud pädevate ekspertide koostatud analüüsile.

Sotsiaalmajandusliku analüüsi eesmärk ei ole ühegi seisukoha kinnitamine, vaid erinevate mõjude ja vaadete tasakaalustatud kaardistamine. Tulemused avalikustatakse ning need saavad olema üheks sisendiks volikogu edasistes otsustes T2 ja T4 alade menetlemisel.

Hans-Jürgen Schumann
ehitusspetsialist

Moeb läkk Kehtna Põhikoolis

12. veebruaril toimus Kehtna Põhikooli selle õppeaasta suurüritus Moeb läkk. Iga klass esitas omanäolise *playback*-etteaste: laval võis näha kauboisid, teletupse, Tommy Cashi, Anne Veskit ja palju teisigi värvikaid

tegelasi.

Üllatusesinejana rõõmustas publikut mustkunstnik Richard Samarüütel, kelle etteaste oli ühtaegu nii kaasahaarav kui ka põnev.

Moeb läkk pakkus õpilastele imelise võimaluse särada, kasutada oma andeid ja loovust ning arendada koostööoskusi.

Kehtna kool on TÄHTI TÄIS!

Anu Sarapuu
huvijuht

Publiku lemmiku tiitli pälvis 9. klass. Fotod: Tiina Kõrtsini

Moeb läkk 2026 võitjaks osutus 3. klass oma kantrimuusikateemalise etteastega.

Kaerepere Segakoori esimene võistulaulmine

14. veebruaril toimus Tartus Eesti segakooride võistulaulmine Tuljak. Üritus kandis järjekorranumbrit XXV. Tegemist on võistlusega, mida korraldab Eesti Segakooride Liit. Konkurss on mõeldud harrastuskooridele ja osaletakse erinevates kategooriates. Tänavu aasta võitis Tuljakust osa 16 kollektiivi, peamiselt Tallinnast, Tartust, aga ka Saaremaalt ja Paidest. Päris külakooridest oligi ainsana võistlustules Kaerepere Segakoor.

Oleme aastate jooksul andnud palju kontserte, kuid ühelgi konkursil pole varem osalenud. Kuna peale laulupidu lauljate arv kooris kahanes oluliselt, otsustasime osaleda vokaalansamblite kategoorias, see tähendab, et laval saab olla korraga maksimaalselt 12 lauljat. Esitasime kolm lugu: M. Veske ja K. A. Hermannini „Ilus oled isamaa“, M. Trossi H. Vaikmaa „Mägede hääl“ ning M. Sadama ja P. Laikre „Mu majakas, latern ja tuli“.

Võistlus ise kulges meeleolukalt, oli ärevust, närvipinget ja suurt pingelangust pä-

Võistlusel osalesid Kaie Kensap, Inge Baikov, Merily Vinter-Kivi, Monica Blokk, Hendrik Ross, Aveli Rannamäe, Danel Piil, Marily Vinter, Artur Ormisson, Kadri Tamme, Reelika Rätsep ja Katre Põldmaa. Foto: erakogu

rast esinemist.

Sama päeva õhtul esinesime Tartu Karlova Kooli aulas ja meid võeti väga soojalt vastu.

Kokkuvõttes saavutasime vokaalansamblite kategoorias II koha.

Monica Blokk
Kaerepere Segakoori dirigent

Taastuvenergia ja tuulepargid: kuidas rääkida nii, et inimene tunneks end päriselt kõnetatuna

Kui Kehtna kandis räägitakse tuuleparkidest ja taastuvenergiast, siis ei räägita seda juttu tegelikult tuulikust kui metallist mastist. Räägitakse kodust. Räägitakse rahust, maastikust, kaevuveest, töökohtadest, arvetest ja sellest, kas elu maal on tulevikus lihtsam või keerulisem. Kui mõni inimene ütleb, et „mind see teema ärritab“, siis harva on põhjus ainult tuulik, vaid pigem tunneb inimene, et otsuseid tehakse kusagil mujal, liiga kiiresti või liiga segaselt.

Just sellepärast peame me ikka ja jälle taastuvenergiast rääkima nii, et iga inimene tunneks, et ka temaga arvestatakse. Et oleks arusaadav, miks riik seda suunda hoiab, mida päriselt tehakse, mis võib minna valesti ja kuidas neid riske maandatakse.

Riigi pikaajaline plaan

Eesti energiapolitiika ei ole täna „tuulikute programm“. Riigi pikaajaline plaan on energiamajanduse arengukava aastani 2035 (ENMAK 2035), mille Vabariigi Valitsus kinnitas, seades fookusesse kolm asja korraga: energiavarustuse töökindluse, taskukohasuse ja puhtuse. Ehk lihtsas keeles: elekter peab olema olemas ka keerulisel ajal, hind peab olema inimestele ja ettevõtetele jõukohane ning tootmine järjest vähem sõltuma saastavatest ja kalliks muutuvatest lahendustest.

ENMAK aitab ka ühe olulise segaduse lahti rääkida: kui öeldakse „puhas elekter“, ei tähenda see „ainult tuulepargid“. Puhas elekter tähendab tervikut: taastuvenergia kõrval loeb ka see, kuidas töötab võrk, suudetakse tarbimist juhtida, tekib paindlikkus ja on tagatud varustuskindlus.

Miks see Kehtna vaates oluline on?

Sest kohaliku inimese jaoks ei ole puhatale energiale üleminek ja tuulikud lihtsalt ideoloogiline vaidlus. See on toimetulekuküsimus. Elektri hind ja kättesaadavus mõjutavad kodude kulusid, kohalike ettevõtete konkurentsivõimet ja lõpuks ka seda, kas maal on tulevikus lihtsam elada või tuleb järjest rohkem „kokku tõmmata“. Just seetõttu on vaja, et energiapolitiika oleks läbipaistev, järjepidev ja arusaadavas keeles lahti seletatud – mitte ainult pealinnas, vaid ka siin.

Kuidas ja kes tuuleparke teeb?

Tuuleparke ei ehita „riik“ ühe käsuga. Praktikas käib asi nii, et arendajad (ettevõtted, kes soovivad tuuleparki rajada) teevad investeeringu, võtavad äririskid ja tellivad vajalikud uuringud. Omavalitsus viib läbi planeeringu, korraldab avalikud arutelud ja kaalub, kas ja millistel tingimustel saab tuulikuid ehitada. Riigi ametiasutused annavad menetluses oma seisukohad – näiteks looduskaitse, müra, ohutuse, lennunduse, riigikaitse jms teemadel – ning lõpuks tuleb täita ka kõik loa- ja norminõuded.

Siin on oluline üks põhimõte, mida kiputakse segi ajama: planeerimine kui tegevus ei ole „arendaja plaan“, vaid rohkem nagu filtrisüsteem. Planeerimise ja keskkonnamõju hindamise mõte ongi see, et lauale tulevad nii riskid kui piirangud ning väga sageli selgub menetluse käigus, et algne idee muutub, väheneb või osaliselt ei realiseeru. Sama oluline on, et kohaliku inimese küsimused ei ole „tüütud“, vaid osa sellest filtrist. Kui küsimused jäävad esitamata või vastamata, jõuab teema hiljem kohtuvaidlustesse – ja siis on kõigil halvem (kulukam, pikem, närvilisem).

Tuulikud Kehtna vallas

Kehtnas on tuulikute teema nii meelel kui keelel. Tuuleenergia arendusalade detailplaneeringud ja nendega seotud keskkonnamõju strateegilised hindamised (KSH) on olnud avalikel väljapanekutel ja aruteludel ning teema on kohalike inimeste jaoks päriselt laual.

Just siin on Kehtna jaoks üks oluline tugevus – protsess on nähtav ja dokumenteeritud ning kohalikel on olnud võimalus tulla kohale, küsida, arutada ja esitada ettepanekuid. Valla kajastused näitavad, et aruteludel on osalenud kümned inimesed ning fookuses on olnud väga praktilistele muredel – täpselt need, millest inimesed päriselt hoolivad.

Samas tuleb ausalt öelda, et planeerimine on keeruline. Eriti siis, kui teema polariseerub. Kehtna inimesele on siin kõige olulisem teadmine, et „tuuleenergia teemaga tegelemine“ ei tähenda automaatselt „tuulikud tulevad kindlasti“. See tähendab, et vald teeb oma tööd – selgitab välja, mis on võimalik, mis ei ole võimalik, mis on lubatav ja mis ei ole lubatav ning mis tingimustel oleks üldse mõistlik edasi minna.

Hirmud

Miks inimesed lähevad närvi mitte tuuliku, vaid planeerimise kui protsessi pärast? Üks asi, mis tänaseks on selge ja mis üle Eesti kordub, on see, et konflikt kohalike elanikega ei teki enamasti sellest, et keegi nägi tuulikut ja vihas-tas. Konflikt tekib siis, kui tekib tunne, et asjad liiguvad „oma rada“ ja kohalik inimene on lihtsalt objekt, mitte osapool. Põhja-Pärnumaa inimeste kogemusest saime teada, et kõige suuremad pinged on seotud kommunikatsiooni, usalduse, rahaliste ootuste ja kohaliku identiteediga. Inimeste meelest ei ole tuulikud ise peamine mure – pinget tekitab mure teadmatusest. Sellest, kuidas probleemidest räägitakse ja kui otsustega seotud põhjendused jäävad ebaselgeks.

Kehtna jaoks on see väga praktiline õppetund. Kui info on katkendlik, liiga ametlik või liiga keeruline, tõlgendatakse seda varjamisena. Kui tekib tunne, et „räägitakse ilusat juttu“, aga päris küsimustele ei vastata, kaob usaldus. Ja kui usaldus kaob, siis ei aita enam ka kõige

parem tehniline lahendus, sest inime-ne ei usu enam protsessi.

Müra teema tuleb alati. Vahel tuleb see ajalehe artiklist, vahel sotsiaalmeediast, vahel naabrimehe jutust. Kui inimene loeb lugu, kus keegi ütleb, et tuulik tegi tervise halvaks, siis see lugu jääb meelde, sest see on inimlik ja konkreetne. Ja kui samal ajal tuleb ametlik selgitus, mis on kolm lehekülge pikk, täis termineid, siis seda ei jõua keegi lugeda.

Riigi ametiasutuste seisukoht on siin tegelikult lihtne, aga seda peab ütlema inimkeeles: tuulepargi müra ei hinnata „tunde järgi“. Seda hinnatakse modelleerimise ja mõõtmistega, võttes arvesse ka kõige ebasoodsamaid tingimusi. Kui piirnorme ei saa täita, siis sellisel juhul ei tohi tuulikut teha.

Veel üks teema, mis kõnetab paljusid, on põhjavesi. Just põhjaveest saame ju joogivee. Ka Kehtna kandis on see täiesti loogiline mure, sest kaevu- veesi on paljude jaoks igapäevane reaalsus. Tuulik ise põhjavett ei kasuta. Küll aga võivad ehitustööd (teed, kaevetööd, vundamendid, liikumine) tekitada küsimusi pinnase ja vee kohta. Sellepärast peab mõju põhjaveele olema uuringutes läbivalt käsitletud, ja kui riskid ilmnevad, tuleb lahendusi muuta või leevendada. Mure ei ole „rumal või kohatu“ – mure on loogiline.

Üks levinud probleem ja hirm seoses tuulikutega on see, et inimesed vaata- tavad kaarti ja neile jääb mulje, et „kõik on juba otsustatud“. Siin on vaja ühte väga selget lauset, mida tuleks korrata nii kaua, kuni see kohale jõuab: kaardil olev ala on sageli uuringuala, mitte ot- sus. Uuringuala tähendab, et seal alles kontrollitakse, kas midagi on võimalik ja millistel tingimustel. Planeering ja keskkonnamõju hindamine ongi see filter, mis eraldab „teoreetilise ala“ sellest, mis päriselt teostatav on.

Koosmõjude hindamine tekitab samuti palju segadust. Kohaliku inimese jaoks tähendab see sageli üht lihtsat hirmu: „Kui siia tuleb üks asi, siis varsti öeldakse, et kuna juba on üks, siis võib veel kümme.“ Või teistpidi: „Kui siin on üks projekt, siis küll seotakse sinna külge kõik ülejäänud ja lõpuks ei saa keegi aru, mida üldse hinnatakse.“ Sellepärast on nii riigi kui ka planeerijate roll selgitada piinliku täpsusega, mida ja kuidas hinnatakse – ning kohaliku inimese roll on esitada küsimusi oma murede kohta.

Kinnisvara teema on alati tundlik, sest see puudutab inimesele tähendusrikast ja olulist vara. Segadust on siin lihtne tekitada, kuid rahvusvahelised uuringud ütlevad üheselt, et taastuvenergia arendamisel ei ole kinnisvara hinda alandavat mõju¹. Põhjuslik seos kinnisvara hinna ja tuulepargi pu-

1. Koduomanikud ei pea tuuleparkide läheduses eluaseme väärtuse pärast muret- sema | Keskkonnaportaal

hul puudub.

Ja lõpuks – uuringute piisavus ning „kas 2–3 aasta vanune info on vana- nenud?“. Siin põrkuvad kaks väärtust: õiguskindlus ja looduskaitse. Kui uued andmed tulevad välja palju hiljem, ta- jub inimene seda kergesti kui „reeglite muutmist keset mängu“. Sellepärast on Eesti õiguses otsuste langetamiseks väga selge öeldud, mis on uuringute ajahorisont, millal loetakse andmed piisavaks, millal on vaja uuendada ja mis on otsustuskriteerium.

Kasud

Taastuvenergia arendamisel on õigus- tatud kohalike elanike küsimus, mida see minu ja valla jaoks päriselt tähenda- dab.

Kõigepealt laiem kasu. Kui Eesti suudab rohkem elektrit toota kohapeal, aitab see vähendada sõltuvust import- kütustest ja parendada varustuskind- lust. See on eriti oluline ettevõtetele, kellele elektrihind ja -kättesaadavus on konkurentsiküsimus, aga ka peredele, kelle eelarves on energial aina suurem osakaal. See ei ole „roheline jutt“, vaid majanduslik turvalisus.

Teiseks kohalik kasu – ja siin tuleb rääkida konkreetset tuulikutasust. Eestis on süsteem, mille järgi tuulepar- gi arendaja maksab tasu nii omavalit- susele kui ka tuulepargi mõjupiirkonda jäävatele majapidamistele, kui tuule- park on alustanud tööd. Hüvitise mõju- piirkond sõltub tuuliku kõrgusest: kuni 250-meetriste tuulikute puhul kuni 2 km ja üle 250-meetriste puhul kuni 3 km lähimast tuulikust.

Oluline on ka see, et tuulikutasu makstakse kord aastas ning selle saa- miseks tuleb teha avaldus omavalitsu- sele. Suurus sõltub tuulepargi võimsu- sest ja sellest, kui palju majapidamisi jääb mõjupiirkonda. Ametlikult on väl- ja toodud ka lagi: maksimaalne summa on kuuekordne alampalk (näiteks 2025. aastal kuni 5316 eurot aastas).

Mida see tähendab laiemalt? See tä- hendab, et „kohalik kasu“ ei ole enam ainult arendaja vabatahtlik lubadus, vaid süsteem, mis on riiklikult paigas ja mille kohta on olemas juhised ning isegi kalkulaatorid. See ei lahenda kõi- ki vaidlusi, aga see annab ühele väga olulisele küsimusele konkreetse vastu- se: kui mõju on kohalik, siis osa kasust

peab ka kohapeale jääma.

Lisaks elanike tasule on omavalitsu- sel võimalus kasutada laekuvat tulu ko- halike teenuste ja investeeringute jaoks (mida täpselt ja kuidas – see on poliiti- line otsus kohalikul tasandil). Inimese jaoks on siin kõige olulisem läbipaist- vus: et vallas oleks aus ja arusaadav selgitus, mis põhimõttel raha jaotub ja milleks seda kasutatakse. Kui see on selge, väheneb „meie kannatame ja tei- sed võidavad“ tunne.

Kokkuvõtteks

Kui ma peaks selle loo ühe lausega kokku võtma, siis see oleks järgmine: taastuvenergia teema ei pea kogu- kondi lõhki ja inimesi riidu ajama, kui protsess on aus, arusaadav ja õig- lane.

Kehtna inimese jaoks on mõistlik oodata kolme asja. Esiteks, praktilist selgust: mis on uuringuala ja kus tuu- likuid planeeritakse, mis on otsus, mil- lal ja kuidas saab sõna võtta ning mis muutub siis, kui ilmneb uus info. Tei- seks, inimkeelset selgitust: mitte ainult „kõik vastab normidele“, vaid selgitus, mida see norm tähendab ja mida te- hakse siis, kui päriselt tekib probleem. Kolmandaks õiglust: et riskid ei jääks kogukonna kanda, et kasu oleks nähtav (sh tuulikutasu) ja et vastutus oleks pai- gas. Nendele küsimustele on tegelikult vastused olemas, siin ongi arendajatel, riigil ja kohalikul omavalitsusel vajalik võtta suurem roll selgitustöös. Mured, millele on vastused olemas, ei tohi jää- da õhku rippuma.

Ja lõpuks üks kõige tähtsam asi, mida Põhja-Pärnumaa kogemus väga hästi kinnitab: inimesed usaldavad spetsia- liste rohkem kui poliitikuid, aga ainult siis, kui jutt on inimlik ja arusaadav.

Kui riigi ja kohaliku omavalitsuse ametnikud suudavad seda arvesse võt- ta, siis on võimalik rääkida taastuven- giast nii, et ka skeptiline inimene ei tun- ne, et ta on vaenlane. Ta tunneb, et ta on partner, kelle mure on normaalne ja kellel on õigus saada selgeid vastuseid.

Vaata ka vastuseid korduma kippu- vatele küsimustele aadressil [keskkon- naportaal.ee/et/teemad/taastuven- gia/taastuvenergia-kkk](https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/taastuvenergia/taastuvenergia-kkk).

Rene Reisner
kohalike omavalitsuste nõunik
Kliimaministeerium

Meie Krutski batuudipäev pakkus lastele lusti ja vanematele liikumisrõõmu – uus üritus ootab 1. märtsil

27. detsembril toimunud batuudipäev kujunes väga menukaks ning tõi saali hulgaliselt rõõmsaid lapsi ja nende peresid. Kogu päev möödus hüpates, naerdes ja üheskoos aktiivselt aega veetes.

Saalitais batuute pakkus lastele võimalust hullata kõikidel batuutidel kasvõi terve päeva. Samal ajal kui lapsed batuutidel energiat kulutasid, ei pidanud ka vanemad niisama pealt vaatama. Paljud kasutasid võimalust aega sisustada jõusaalitreeninguga, ühendades laste rõõmu enda tervisliku liikumisega. Päeva lõpetuseks suundusid paljud pered üheskoos veemõnused nautima, mis pani toreda punkti sportlikule päevale.

Üritusel oli mõeldud ka osalejate kosutamisele – kohapeal olid saadaval kerged suupisted ja joogid, et jaksu jätkuks kogu päevaks.

Ootame kõiki taas osa saama järgmisest batuudipäevast, mis toimub juba 1. märtsil kell 11–16. Piletihinnad: 10 € (1 tund) ja 15 € (terve päev).

Kohtumiseni batuudil!

Kadi Suurjärv
Juhiabi-projektijuht

Valtu Spordimaja

AVATUD IGA PÄEV!

MINI-SPAA UJULA JÕUSAAL VÕIMLA

www.valtuspordimaja.ee
5919 0119 info@valtuspordimaja.ee

Valtu Spordimaja ootab treenima, lõõgastuma ja sünnimusi korraldama

Valtu Spordimaja on astunud uude ajajärku. Kaasaegsem jõusaal, värske ilme saanud ujula koos minispaaga ning mitmekülgsed ruumid loovad senisest veelgi paremad tingimused nii igapäevaseks liikumiseks kui ka erinevate sündmuste korraldamiseks.

Spordimaja juhataja Elvis Hrupa sõnul on spordimaja eesmärk pakkuda külastajatele kvaliteetset ja kaasaegset keskkonda. „Meie eesmärk on luua head tingimused treeningute läbiviimiseks ning pakkuda inimestele võimalust siin ka lõõgastuda,“ sõnas Hrupa.

Kaasaegne ja avar jõusaal

Valtu Spordimaja jõusaal pakub täna mitmekülgseid ja kaasaegseid treeningvõimalusi nii alustajatele kui ka kogenud treenijatele, kelle kasutuses on üle 60 kaasaegse treeningseadme, mis võimaldavad teha nii jõu-, vastupidavus- kui ka funktsionaalset treeningut.

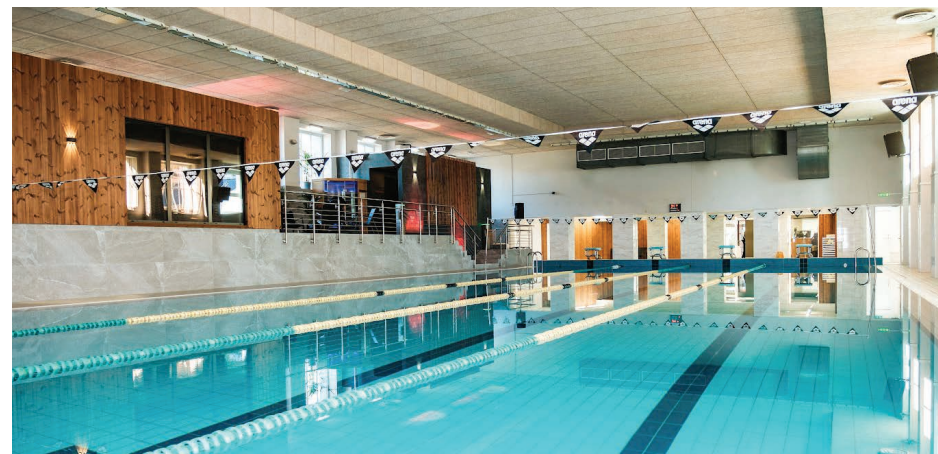
Masinatele lisavad väärtust QR-koodid, mille abil saab iga treenija kiiresti ja mugavalt vaadata õpetusvideoid ning veenduda, et harjutused on tehtud õigesti ja turvaliselt. See annab kindlust ka neile, kes alles alustavad oma treeningutega ning pakub uusi ideid kogenumatele.

Lisaks masinate alale on jõusaalis avar vabatreeningu tsoon, kus saab kasutada kange, hantleid ja teisi funktsionaalse treeningu vahendeid. See ala sobib suurepäraselt neile, kes eelistavad iseseisvat treeningut või mitmekesist treeningkava.

Jõusaalis tegutsevad ka mitmed personaaltreenerid, kelle juhendamisel saab treenida eesmärgipäraselt ja teadlikult. Hiljuti alustas tegevust ka personaaltreener Kelly Rohela juhendatav väiksem grupp, mis pakub head võimalust treenida toetavas seltskonnas ning omandada õigeid treeningvõtteid.

Ujula ja minispa pakuvad liikumist ja lõõgastust

Valtu Spordimaja ujula on kaasaegne ja

Uuenenud ujula ja mini-spa saunad. Foto: erakogu

mitmekülgne veekeskus, kus on loodud suurepäraseid tingimused nii sportimiseks, ujumiskuse arendamiseks kui ka lõõgastumiseks.

Ujumishuviliste käsutuses on nelja 25 meetri pikkuse rajaga basseini, kus saab nii iseseisvalt ujuda kui ka vesiaeroobika eelraani abil endale sobival ajal veetreeningut teha. Lisaks toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti juhendatud vesiaeroobika treeningud treener Natalia juhendamisel.

Lisaks on ujulas väiksem, soojema veega basseini, mis sobib ideaalselt laste treeninguteks ja veega harjumiseks. Väikeses basseinis on võimalik kasutada ka erinevaid veemassaaže, mis pakuvad mõnusat lõõgastust nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Täielikku lõõgastust pakub eraldi minispa ala, kus külastajaid ootavad mullivann, aurusaun ning Saunumi leilisaun. See on ideaalne koht taastumiseks pärast treeningut või lihtsalt rahulikuks puhkuseks.

Valtu Spordimaja ujula pakub võimalusi nii aktiivseks liikumiseks kui ka lõõgastumiseks ning on kujunenud oluliseks veespordi ja heaolu keskuseks kogu piirkonnas.

Ideaalne koht ka ürituste korraldamiseks

Lisaks igapäevasele sportimisele pakub Valtu Spordimaja järjest enam võimalusi

erinevate sündmuste läbiviimiseks. Kaasaegsed ja avarad ruumid sobivad hästi seminaride ja koolituste korraldamiseks, ettevõtete meeskonnaüritusteks, sünnipäevade ja tähtpäevade tähistamiseks, spordi- ja suvelaagrite läbiviimiseks, võistluste ja turniiride korraldamiseks.

Sportimisvõimaluste ja lõõgastusalade ühendamine ühes majas annab ürituste korraldajatele võimaluse pakkuda osalejatele mitmekesist ja meeldejäävat kogemust.

Investeering tulevikku ja kogukonda

Valtu Spordimaja roll kohalikus elus on märkimisväärne – siin õpivad lapsed ujuma, toimuvad treeningud, võistlused ja kogukonnaüritused. Uuendused aitavad tagada, et spordimaja saab seda rolli täita ka tulevikus.

„Soovime, et inimesed tunneksid end siin hästi ja leiaksid tee liikumise juurde. Meie ukse on avatud kõigile – nii neile, kes soovivad tõsiselt treenida, kui ka neile, kes tahavad lihtsalt aktiivselt aega veeta,“ ütles Hrupa.

Valtu Spordimaja ootab külastajaid – olgu eesmärgiks sportimine, lõõgastus või meeldejääva sündmuse korraldamine.

Kadi Suurjärv
Juhiabi-projektijuht

Seakõrva Ordu pani talve proovile!

Vastlapäeval ühendasid ordulased endas insenertehnilise nutikuse, sportliku hasardi, ehtsa eestlasliku külalislahkuse ja pärimuslikud tegevused. Sündmus, mis algas kargel lumisel maastikul ja päädis tummise söögiga, näitas taas, et Seakõrva Ordu vaim on murdmatu ja loovus piiritu.

Päev sai alguse Käbikülas Avo juures, kes oli oma koduõue rajanud unikaalse talvepargi. Sealne saanirada polnud pelgalt liutee, vaid peenelt läbi mõeldud trajektoor, mis pani proovile nii tehnika kui ka sõitjate julguse. Vastlaliugu künkast alla tehti miniregedega, mis olid varustatud lambavillaga täidetud kottidega. Tõeline rüütel ei kuku, ta vaid „testib pinnase tihedust“ ja tõuseb püsti, lumi rüü vahelt välja pudisemas.

Ei piirdutud vaid liulaskmisega – jääst voolitud kurlingukivid- ja hokirada töid jõerajal välja tõelise sportliku hasardi. Looduslähedased ja oma-valmistatud spordivahendid tõestasid,

Ordu president Ain Klandorf vastlaliugu laskmas. Foto: Aare Hindremäe

et ordulane on leidlik. Soovijad said end originaalse lõkke ääres soojendada, meestejuttu puhuda ning teed võtta. Pärast sportlikke tegusid suunduti Kehtna südamas asuvasse punasesse majja, kus ootas aurav hernesupp, vastlakringlid ja

loomulikult vahukoorega kuklid. Tõmmati ka vurrid undama. Päeva naelaks kujunes aga kulinaarne haruldus: Seakõrva seenest e-Vurrikust küpsetatud pirukas, mis viis keele alla ka kõige nõudlikumal gurmaani. Tühja kõhuga talve ei võida!

Peeti maha ka tõsine plaani pidamine. Juba märtsis on oodata kohtumist külalissaga, samuti valmistatakse suviseks vabariiklikuks meeskubide kokkutulekuks Saaremaal.

Vastlapäev Seakõrva Ordu meele näitas veenvalt, et kui on olemas hea seltskond, killuke pealehakkamist ja gramm leidlikkust, saab ka kargest talvepäevast luua mälestuse, mis erutab meeli veel kaua.

Aitäh meestele, kes seekord korraldusohjad kindlalt enda kätte haarasid. Kui mehed ütlesid, et liug tuleb, siis see ei tulnud mitte ainult pikk, vaid lausa legendaarne!

Ordu sehkendaja Kait Kaeval

Valtu rahvas sai basseinimõnususid nautida juba 1974. aastal

7. detsembril täitis Valtu Spordimajal 34 aastat. See on pikk periood, mille jooksul on spordimaja arenenud ja laienenud. Viimane suurem renoveerimine laiendas jõusaali ja lisas minispaa mullivanni ja kahe saunaga. Spordimaja 30. juubelil (veebruar 2022) ilmus lehes artikkel spordimaja ehitusest ja avamisest. Kuid veemõnususid on Valtu rahvas saanud nautida ammu enne siseujulat. Täna lehes läheme 52 aastat ajas tagasi ja meenutame, kuidas Valtu kolhoos avas

1974. aasta jaanipäeval väliujula. Selleks ajaks oli väliujula olemas juba Järvakandis (avati 1959) ja Kaiu kolhoosis (avati 1970). Ülevaate saamiseks kasutasin väljavõtteid kahest ajaleheartiklist, mis kirjeldavad välibasseini ehitamist ja avamist eri nurkade alt. Olgu öeldud, et Valtu väliujula avamine leidis kajastust isegi tollaegses propaganda-lehes Kodumaa.

Aare Hindremäe

Pidulik moment: kolhoosi esimees Tenno Teets lõikab läbi lindi.

VALTUS AVATI UJULA

Kui Valtu inimesed Lõuna-Eestis ekskursioonil käisid, ütlesid nad, et võtaks sealt ühe veekogu koju kaasa. Oleks, kus kuumal suvepäeval supelda. Seda öeldi naljatades.

Hoopis tõsiselt võeti asja mõeldud kevadel üldkoosolekul, kui arutati ujula ehitamist. Juba algusest peale oli selge, et suur hulk tööd tuleb ära teha ühiskondlikult. Keegi ei hääletanud vastu.

Alustati augustikuus. Eelmisel aastal jõuti veel niikaugele, et vesi lasti sisse. Siis ilmnnes vigasid, mida hakati parandama, tehti mõningaid täiendusi. Kevadel saadi valmis veevärk ja kanalisatsioon. Ehitustööd tegi kolhoosi ehitusbrigaad, mida juhatab Heino Leinaru, mees, kes ujula ehitamisse on pannud palju oma energiat ja head tahet. Oli ette nähtud, et iga Valtu piirkonna elanik teeb ujula heaks 12 tundi ühiskondlikku tööd, aga paljud ületasid selle piiri. Ühiskondlikult valmis riietusruum koos dušiga, tehti heakorrastus – muruplats, kivirinnatis, paekiviplats, värviti. Rohkesti – 50–60 inimest oli väljas enne jaani, sest taheti tähtajaks kõigega valmis jõuda.

Jaanipäeva laupäeval peetigi Valtus vee-pidu. Rongkäigus mindi kontori eest uue ujula juurde. Sümbolse võtme ehitajatelt andis ehitustööde juhataja Aimur Paikk kolhoosi esimehele Tenno Teetsile, kes tänas tehtu eest ja lõikas läbi lindi.

Rajooni uut „veelompi“ oli tulnud uudistama Neptun koos oma abilistega. Esimestena

Kohal on Neptun koos oma abilistega.

lennutati vett proovima Tenno Teets, ehitusbrigadir Heino Leinaru ja Aimur Paikk. Viimane oli ühtlasi ujula projekti autor. Vabariigi spordikomitee nimel andis rajooni spordikomitee esimees Oskar Uudeküll spordiehitiste rajaja kuldse rinnamärgi Leinarule, Teetsile, Rahule, Linnasele ja Paikkile, kes on ühiskondlikus korras töötanud 100 ja rohkem tundi. Hõbemärgi said need, kes on töötanud 50 ja enam tundi: V. Sulu, K. Brecher,

V. Reino, A. Ostasnikov, V. Lutvärk, E. Sulu, J. Piirioja, J. Kaldoja, R. Pöldme, A. Linamäe, T. Kutsar, O. Ellermaa, K. Romanovski.

Siis võtsid järje enda kätte isetegevuslased: ujujad, väikesed kaptenid, päikeselapsed, vihmavarjuneid, supelkostüümides daamid. Pärast kontserti peeti esimesed ujumismõistlused.

Rapla rajoon on nüüd 50 m pikkuse 8 rajaga ujula võrra rikkam, mille juurde kuulub veel lastebassein.

Uus ujumiskoht on mõeldud eelkõige oma inimestele. Kuid ei keelata seda kasutada ka teistel, kes kolhoosi kehakultuurinõukogult on vastava loa saanud. Ja muidugi hakatakse seal võistlusi pidama, kuna paik on igati nõuetekohane. Ühe ettevõtmisena on plaanis ujumiskursused täiskasvanutele. Nii et ujumisoskus peaks nüüd kasvama ja VTK normatiivide täitmine tõhustuma.

Tiiu Luht

Ühistöö (nr 79, 6. juuli 1974)

Südamlik kohtumine Lepalindude pesas

10. veebruaril oli Lelle lauluansambli Lepalinnud suur rõõm võõrustada Kaiu eakate esindust. Koos veedeti mõnus ja sisukas aeg – kuulati üksteise tegemistest, jagati muljeid ja toremaid elamusi. Külalised olid ette valmistanud humoorika töötluse kõigile tuntud muinasjutust „Naeris“, mis pakkus palju äratundmisrõõmu ja nalja. Loomulikult ei puudunud kohtumiselt ka muusika – lauldi, mängiti pilli ning rõõmsa meeleolu saatel lasti isegi tantsukeerud valla. Kohtumise lõpus vahetati kontakte ja lepi-

Kaiu esindus etteastet tegemas. Vasakult: Leena Tiimus, Tiiu Tomei, Päivi Aljamaa, Aime Luks, Milli Niinemets ja Miidi Pindus.

edaspidi põhjust sagedasemateks kohtumisteks, ühisteks ettevõtmisteks ning rõõmsateks koosolemisteks.

Tekst ja foto: Mariina Madisson

Valtu kolhoosi rahvas ujub oktoobrikuuski

Rapla rajoon on looduslike veekogude poolest Eestis vaeseim. Ei olnud õiget ujumiskohta ka Rapla külje all asuva Valtu kolhoosi rahval. Ent sporditraditsioonid olid, julget pealehakkamist ja arukat arvestamismeelt jätkus ning Valtu kolhoosist sai meie esimene kolhoos, kes tuli toime 50 m eelsoojendusujula ehitamisega.

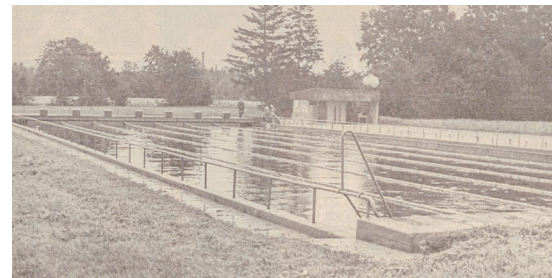
Jaanipäeval oli ujula avamine. Nii käratu ja kiidusõnu mahasalgav, et spordipresski jälile ei saanud. Ometi oli tegu väljapaistva sündmusega. Enne Valtu ujulat oli Eestimaal ainult üks 50 m eelsoojendusujula – Järvakandi oma.

Tagantjärele tundub kõik ülimalt lihtne. Arutleti niiviisi. Kolhoosil on ühe katuse all lõssi- ja veinitsehh, mis annab neli kantmeetrit jahutusvett tunnis. Umbkaudu 40-kraadiseks soojenenud vee kanalisatsiooni laskmine on puhas raiskamine. Kuna asulasse on ette nähtud kaks tuletõrje veevõtukohta, siis kõlbab jahutusvesi väga hästi veehoidla rajamiseks ja veehoidla võib niisama hästi olla ujumisebasseini kujuline. Lisaotstarve veel see, et kui lõssi- ja veinitsehhil sooja vett vaja võtta, siis saab seda hoidlast kergesti kätte nii palju kui kulub.

Möödunud aasta suvel hakati tööga pihta. Pidevalt olid ametis 4–5 meest ehitusbrigadir Heino Leinaru juhatusel. Suuremal hulgal tuli tööjõudu rakendada ainult siis, kui tööjärg ujulavanni valamiseni jõudis. Kogu lugu läks maksma ümmarguselt 20 000 rubla. Ujula kohta tundub see usumatult odav. Ent kui mõelda, et maksis ju ainult tsement, see kerge konstruktsiooniga riietus-duširuum, mis ujula kõrval seisab, ja meeste töö, siis peab hinda uskuma.

Veepinda on Valtu ujulas lastebasseini lisandumisega isegi rohkem kui Järvakandis, kuid radu kaheksa asemel seitse. Tuli mõelda sellele, et talvel vesi külmub ja jääväli võib basseini seinu hakata lõhkuma. Kaiu ujula eeskujul ehitati ujulaseinad kaldu, siis saab jääväli (uisuväli) paisudes ujulaseina lõhkumata end kõrgemale libistada. Vesi ujulas filtritest läbi ei käi ja sinakat läbipaistvust seetõttu pole. Ent puhas on ta siiski, vee läbivoolu kiirus seesama 4 kantmeetrit tunnis, millest eespool juba juttu oli.

Paar sõna Valtu kolhoosi inimestest ja spordielust üldse. Esimees Tenno Teets on pälvinud „Jõu“ auliikme nimetuse. Spordiühingu auliikme märki kannavad ka maarahva üks nimekamaid sporditerane Arnold Jõulu ja omaaegne Eesti kergejõustikumeister, kolhoosi Inglise osakonna agronoom Lennart Lepikult. Juba hulk aastaid juhib kolhoosi

Üldvaade Valtu kolhoosi ujulale. Foto: T. Aring

Ehki ilm oli vihmane ja jahe, tundsid lasteaiälapsed Terje Saar, Kerti Rebel ja Margus Jõgi end soojas ujula-vees mõnusasti. Õpetussõnu jagas kolhoosi spordimetoodik Eha Ostašnikova (Metsallik). Foto: T. Aring

kehakultuurikollektiivi ehitusinsener Aimur Paikk, järgusportlane poks, kergejõustikus, võrkpallis ja veel õige mitmel alal, rajooni malekoondise liider, kes üllatanud rajooni meistriks tulekuga ka kabes.

Tänavu suveni kolhoosis palgalist spordiasjade ajajat polnud. Ujula valmides loodi aga metoodikukoht ja tänu ametisse tulnud Eha Ostašnikova korraldatud kursustele on juba hulk kolhoosnikke ja nende lapsi ujumisoskuse kätte saanud.

Tööjõulisi inimesi on kolhoosis kolmesaja ringis. Kõvasti üle poolte neist võistlevad kaasa kolhoosi spartakiaadil, mida peetakse kümnel alal. Kolhooside vabariiklikel spartakiaadidel on valtulased seitse aastat järjest esikuukusse pääsenud, tänavu olid suvespartakiaadil viiendad ja talispartakiaadil neljandad.

Töö kiidab tegijat. Valtulased ise arvavad, et neil on veel mõndagi teha. Ujula ja üsna korralikud spordiväljakud suveks on kätte saadud, ent võimla, kuhu talvel võiks minna, veel puudub.

P. Kaseoja

Spordileht (nr 115, 30. september 1974)

Valtu Spordimajas stardib uus 18+ üritustesari „Rütm & leil“

Valtu Spordimaja avab kevadhooaja uue ja omanäolise üritus-tesarjaga täiskasvanutele. „Rütm & leil“ on õhtu, mis ühendab muusika, saunakultuuri ja meeldiva seltskonna, pakkudes külastajatele võimalust argipäevast välja astuda ja nautida hilis-õhtust atmosfääri.

Esimene üritus toimub 13. märtsil kell 22.00–01.00. Õhtu keskmes on vinüülidisko, kus kõlab hoolikalt valitud muusika, luues hubase ja erilise meeleolu. Lisaks muusikale saavad külastajad osa saunarituaalidest, mis aitavad lõõgastuda ning pakuvad autentset elamust.

Korraldajate sõnul on eesmärk luua keskkond, kus inimesed saavad tulla sõpradega aega veetma, uusi tutvusi looma ning nautima kvaliteetset muusikat, sauna ja veemõnuseid. Üritusel on avatud ka baar, kust saab osta nii karastavaid kui ka seest soojendavaid jooke.

„Rütm & leil“ on mõeldud saama regulaarseks sündmuseks, mis rikastab kohalikku ööelu ning pakub täiskasvanutele uut ja omanäolist ajaveetmise võimalust.

Lisainfo ja täpsemad detailid avaldatakse Valtu Spordimaja kodulehel ning sotsiaalmeediakanalites.

Kadi Suurjärv
Juhiabi-projektijuht

Rapla ringkonna esinaine Kersti Ojamees tänab Kaidi Kauffeldti avalike suhete grupi juhtimise ja vedamise eest. Foto: Kaie Kensap

Naiskodukaitse Hiie jaoskond pidas üldkoosolekut

4. veebruaril kogunes Naiskodukaitse Rapla ringkonna Hiie jaoskond iga-aastasele üldkoosolekule, et ühiselt möödunud aastale tagasi vaadata ning algavaks tegevusaastaks sihte seada.

Üldkoosolek on jaoskonna jaoks tähtis, kuna see toob kokku liikmed, ideed ja ühised eesmärgid. Koosolekul vaadati üle ja kinnitati 2025. aasta revisjoni aruanne, tehti kokkuvõtte möödunud aastast, tutvuti 2026. aasta aastakäsitlusega ning seati eesmärgid käimasolevaks tegevusaastaks.

Samuti valiti koosolekul jaoskonnale uus juhatus ning revisjoni komisjoni liikmed. Hiie jaoskonna juhatus jätkab järgmises koosseisus: esinaine Kai Hermann, aseesinaine Sille Valinu ja liikmed Kaidi Kauffeldt, Kaire Saagpakk-Välja, Ragne Roosla ning Merike Buht asendusliikmena. Revisjonikomisjoni valiti Edithe Kase, Kaie Kensap, Anastasija Gusatšenko ning Leili Männil-Kuusik asendusliikmena. Täname südamest seniseid juhatuse ja revisjonikomisjoni liikmeid panuse ja aja eest – teie pühendumus ja järjepidev töö on hoidnud jaoskonna tugevana. Uutele valitutele soovime ühtehoidmist, selget sihti ja tegutsemisrõõmu vastutustäpse töös.

2026. aastal ootavad Hiie jaoskonda ees erinevad õppepäevad, praktilised õppused, kogukonnale suunatud ettevõtmised ning koostöö arendamine teiste organisatsioonidega. Oluline on jätkuvalt arendada liikmete teadmisi ja oskusi ning toetada tugeva ja ühtehoidva kogukonna arengut.

Hiie jaoskond on avatud kõigile, kes soovivad panustada riigikaitse, sh turvalisemasse ja hoolivamasse kodukohta, õppida uusi oskusi ning tegutseda koos inspireerivate ja ettevõtlike kaastelgatega. Kui tunned, et soovid olla osa millestki tähenduslikust, siis oled väga oodatud meiega liituma.

Koos loome hoituma ja hoolivama kodukoha!

Kai Hermann

KEHTNA KUNSTIDE KOOLI loomingu konkurss 2026 „MINU PARIMA SÕBRA PORTREE“ tulemused

Kehtna Kunstide Kooli korraldatud konkurss toimus sõbrapäeva eel. Konkurss oli mõeldud kõikidele – nii kunsti- kui ka muusikaerialal õppivatele õpilastele.

Konkurss toimus kolmes vanuserühmas (7–10 a, 11–13 a, 14–16 a) ja erinevates kategooriates (graafika, joonistus, maal, klaasikunst, keraamika, muusika).

Žüriiliikmed: Saima Randjärv, Kaja Vaikre ja Liisimari Randjärv.

Keraamika, autor Rebeka Vilu.

Eri vanuserühmades võitnud tööd. Vasakult: Miina Kull (11–13 a), Kirke Anto „Mašha“ (14–16 a) ja Hanna Oper (7–10 a). Fotod: erakogu

KONKURSI TULEMUSED:

Graafika

7–10

- I–II koht CRISTOFER GRUPMAN JA STEVEN MARKUS KONTUS
- III koht MELISSA PAJULA JA MARIELLE RÕÕM

Eripreemiad

ELLIKO LABI, LEONARDO LEE

11–13

- I–II koht GLORIA KASE JA JAKO SILDOJA

Joonistus ja maal

7–10

- I koht ARABELLA LUIK
- II koht HANNA OPER
- III koht AMELIA IDVAND

Eripreemiad

GERRET VIET, MARLEEN KONTUS, RITI PARISVÄ

11–13

- I koht LAURA PAASMA
- II koht RICCO VAPPER
- III koht KARL TALMET

Eripreemiad

MIA-LIISA PUUORG, SOFI SIBULIN

14–16

- I koht KLAARA-LIISA TINT
- II–III koht HIIE HALDJA KAER JA KERTU-LIIS AALDE

Eripreemiad

HELENA LUBASO, JESSICA LADOGA, KRISTELLE PIHUS
REBEKA VILU (keraamika eripreemia)

Klaasikunst

7–10

- I koht HANNA OPER
- II koht ARABELLA LUIK
- III koht STIINA-MARIA MUSIJENKO

11–13

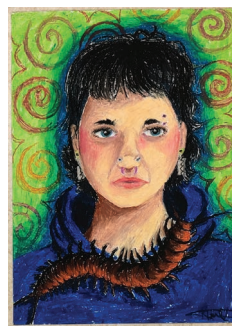
- I koht: MIINA KULL
- II koht: ELISABETH SALUMETS
- III koht: ANNA NOVESJELTSEVA

14–16

- I koht: KIRKE ANTO
- Klaasikunsti eripreemiad**
ADEELE KAUKES
MIINA KULL
ELISABETH RADIK

Laura Paasma

Klaara-Liisa Tint

Arabella Luik

Cristofer Grupman

Steven Markus Kontus

Ole valmis – väike samm, mis võib kriitilisel hetkel palju tähendada

Meist igaüks soovib, et meie kodu ja kogukond oleksid hoitud ning oskaksime ootamatutes olukordades õigesti tegutseda. Just selleks on Naiskodukaitse loonud „Ole valmis“ mobiilirakenduse – lihtne ja praktiline abimees igale inimesele.

„Ole valmis“ rakendus koondab ühte kohta usaldusväärse informatsiooni kriisilukordades käitumise kohta. Rakenduse sisu on kokku pandud koostöös ekspertidega Päästeametist, Politsei- ja Piirivalveametist, Riigikantselei elanikkonnakaitse rakkerühmast, Riigi infosüsteemide Ametist, Elektri-levist, Naabrivalvest ja mujalt. Olgu tegemist

elektrikatkestuse, haiguspuhangu või mõne muu kriisilukorraga – rakendus annab selged juhised, mis aitavad olla ettevalmistunud, säilitada rahu ja tegutseda olukorras läbimõeldult.

Lisaks juhenditele saab rakenduses hinnata oma kriisivarude olemasolu ja piisavust – kas kõik vajalik on olemas ja oleme mõelnud läbi, kuidas hädaolukorra esimestel päevadel toime tulla. Samuti on rakenduses võimalik läbida tasuta küberturvalisuse kursus, mis aitab paremini mõista virtuaalmaalmas varitsevaid digiohtusid ning ennast ja oma lähedasi nende eest kaitsta.

Väikesed sammud täna võivad kriitilisel hetkel olla väga suureks abiks. Teadlikkus ja valmisolek annavad kindlustunde nii perele kui ka kogukonnale tervikuna.

Kutsume kõiki kogukonnaliikmeid „Ole valmis“ mobiilirakendust alla laadima ja sellega tutvuma. See on lihtne viis olla teadlikum, enesekindlam ja paremini valmis ootamatusteks – nii enda, oma pere kui kogu kogukonna jaoks.

Hooliv ja valmis kogukond algab meist endist.

Kai Hermann

Järvakandi Kooli II taliolümpiamängud – nagu päris, aga täitsa oma

Järvakandi Kooli OM toimusid neljandat korda ja kahe suve OM-i kõrvale sai nüüd peetud ka II taliolümpiamängud. Juba detsembri alguses sai kokku nn olümpia-komitee (Eha, Heivi, Margus, direktor Siilas Kask), pandi paika sihid ja suunad, koostati projekt olümpiaakadeemia, kuulutati välja maskotikonkurss ja klassid said üles-andeks koostada seinaleht, kus tutvustada Eesti taliolümpia sangareid. Kokku pandi ka riikide koondised, valiti võistkondade kaptenid ja iga riik sai endale ka õpetajatest mentorid/esindajad.

Kohe jaanuari algusest sai hakata ette valmistama olümpiarajatisi. Kuna ilmad olid kohe soodsad, sai suusarada esimesena sisse sõidetud (tänu, Lauri Mölder), ettevalmistustööd uisuplatsi rajamiseks läksid ka kohe lahti (tänu Lembit Jäntsile) ning väljaku valamine võis alata (suur tänu Järvakandi Päästekomandole). Kastmiste vahel hoolitses platsi korrasoleku eest Vallo Gustavson, aitäh! Kui rajatiste ettevalmistus võttis väheke aega ja osalejate sihipärane suunamine nende peale ka, siis riikide koondised alustasid ettevalmistusi avapidustuste tarbeks, kus tuli esitada riiki tutvustav kultuuriprogramm. Kuulutati välja maskotikonkursi võitja (õnnitlused Kaisa Gustavsonile) ja tellida ära medalid, karked ning diplomid.

Läksid käima treeningud suusarajal ja uisuplatsil, valmis ka olümpiaalasid tutvustav lühifilm (tänu, Lauri Hollo), mida näidati teise korruse telekast.

Alates 2. veebruarist said alguse murdmaasuusasõidud, mis kestsid terve nädala ja kestsid 11. veebruarini.

Murdmaasõitude nädalal toimus kohtumine Tartu maratoni „hinge“ Indrek Kelguga. Juttu sai tehtud Tartu maratonist, nendest olümpialastest, kes seal osalenud, ja suusatamisest ning ka asjadest, mis kuuluvad igapäevase suusaspordi juurde ning natuke ka naljalugu ja küsimused-vastused. Enne kohtumist sai Indrekuga ka kohalik suusaring läbitud ja tema arvates ei tohiks meil küll ühtegi vabandust olla, et mitte osaleda Tartu maratonil ja see on õigus küll!

Olümpiamängude võistkondlik esikoht läks Itaalia koondisele. Foto: Heivi Äärma

Olümpia põhinädal sai avapaugu laskesuusatamise päevaga, mis oli nagu päris, ikka trahviring ka, ainult et laskmist asendas tennispalli ämbrisse viskamine.

Nädala jooksul pakuti koolis lõunaks osalevate riikide rahvustoite (suur tänu kokkadele) ja mängis olümpiariikidest pärit muusika (aitäh Lauri Hollole).

Teisipäev oli olümpiamängude põhipäev: rivistus, rongkäik, avamine, sõnavõtt (vallavanem Tanel Viks, direktor Siilas Kask), sportlaste (Debora Vörk) ja kohtunike (Marianne Sepp) vanne, olümpiaakadeemia lipu heiskamine, osalevate riikide kultuuriprogrammid, olümpiatule süütamine, olümpiapäeva ülevaade ja suurvõistlus võis alata.

Peale Järvakandi Kooli atleetide olid võistlemas ka Eidapere õpipaiga ja lasead Pesamuna noored sportlased.

Võisteldi erinevatel talispordialadel: suusasprint, suusahüpped, kiiruisutamine, suusasaapa vise, tõukekelgutamine ja bobikelgutamine. Võistkonnaaladena olid kavas jäähoki ja lumepall ning lõpualana võistkondlik teatevõistlus, kus etappidena kavas kõik päeva jooksul läbitud alad.

Peale pingelist olümpiapäeva sai kolmapäeval veel ajuraginal olümpiaviktoriinis mõõtu võetud ja selgusid viimased tulemu-

sed murdmaasuusarajal.

Reedel toimus suurejooneline lõputseminoonia ja siingi oli kõik nagu päris, aga fookus oli autasustamisel. Kuna võistlusi oli palju ja medalimanikke hulgaliselt, siis toome välja need, kes olid kõige edukamad: Riko Stražev, Andre Sildnik, Karoline Kivilo, Susanna Ustav, Elisabeth Salumets, Greteli Viet, Debora Vörk ja Andero Luik. Eidapere õpipaiga lastest said kulda-karda Amelia Idvand, Robin Rattik, Romet Härm ja Reigo Kimmel. Pesamuna võistkond lahkus olümpialt kullad kaelas!

Veidi veel põnevust ja kuulutatigi välja olümpiamängude edukaim tiim. Kas mõjutas võistluse käiku Itaalias toimuv päris taliolümpia, aga Järvakandi Kooli II taliolümpiamängud võitis Itaalia koondis.

Mängude õnnestumisele aitasid kaasa Eesti Olümpiaakadeemia, OI Production, Rapla Tarbijate Ühistu, Cinema Cafe & Catering, Jerwencato Bistrot ja MTÜ Töömaja, pildikajastus Heivi Äärmalt (sajad pildid ja OM info nähtavad Järvakandi Kooli FB leheküljel), kogu programmi sättis ja nõelus kokku Eha Sepp.

Suur tänu kõigile osalejatele ja abilistele! Järgmine suveolümpia toimub juba 2027. aasta sügisel.

Margus Sepp

Valtus algas uus vestlusõhtute sari „Maailma maad ja rahvad“

15. jaanuaril startis Valtu raamatukogu seinte vahel uus ja põnev vestlusõhtute sari „Maailma maad ja rahvad“. Kord kuus oodatakse huvilisi kohtuma ränduritega, kes jagavad oma teekondadelt värvikaid lugusid, ehtsaid emotsioone ning rikkalikku pildimaterjali.

Sarja eesmärk on tuua maailm lähemale ka neile, kes igapäevaselt kaugele ei reisi, ning pakkuda inspireerivaid kohtumisi eri kultuuride ja elukogemustega. Vestlusõhtud loovad võimaluse vahetuks suhtluseks, küsimuste esitamiseks ning mõttevahetuseks nii reisi-kogemuste kui ka maailma mitmekesisuse üle.

Sarja avakülaliseks oli Kaiu kandist pärit, Raplamaal hästi tuntud fotograaf ja reisiel Kalev Kiviste. Tema rännakud on viinud teda maailma eri paikadesse ning seekord viis ta kuulajad kaasa Lääne-Aafrikasse.

Õhtu jooksul rändasime koos Kaleviga kolme põnevasse riiki: Togosse, Ghanasse ja Benini.

Kalev Kiviste jagas oma reisikogemusi siiralt ja vahetult, rääkides nii ootamatutest kohtumistest kui ka hetkedest, mis on teda inimesena enim mõjutanud. Erilist tähelepanu pälvisid tema fotod – hetked argielust, loodusaated ning portreed inimestest maailma eri paigust. Iga pildi taga oli lugu, mis avas sügavamalt nii pildistatava koha kui ka kohalike elanike eluolu.

Kokku osales vestlusõhtul 21 huvilist, mis näitab, et taolised kohtumised pakuvad kogukonnale suurt huvi ja väärtust.

Reisimuljete õhtud saavad teoks tänu projektile „Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriisiennetuskeskuseks“. Projekti kaasrahastab Euroopa Liit ning toetuse saajaks on Kehtna Vallavalitsus.

Ettevõtmine näitab selgelt, kuidas haridusasutuse arendamine kogukonnakeskuseks loob uusi võimalusi ühisteks kohtumisteks ja elukestvaks õppeks. Vestlusõhtute sari „Maailma maad ja rahvad“ on hea näide sellest, kuidas kohalik initsiatiiv ja Euroopa toetus saavad koos pakkuda sisukat ning ühendavat kultuurielamust kogu piirkonnale.

Infot järgmiste vestlusõhtute kohta leiab MTÜ Arendusselts Koduaseme ja Valtu raamatukogu Facebooki lehelt.

MTÜ Arendusselts Koduaseme nimel

Signe Mürkhein

Valtu raamatukogu hoidja

Sarja avakülaliseks oli Kaiu kandist pärit, Raplamaal hästi tuntud fotograaf ja reisiel Kalev Kiviste. Foto: Toivo Matkevicius

Vennad Samuelid tõid Pariisist pronksmedalid

Dominik ja Daniel Samuel osalesid Prantsusmaal Pariisis toimunud maadlusvõistlusel Rosny Cup, kus mõlemad noorsportlased näitasid tugevat võitlusvaimu ja head vormi, tuues Eestisse pronksmedalid.

Noorem vend Daniel Samuel võistles U15 vanuseklassis kehakaalus kuni 38 kg. Daniel pidas turniiril kokku neli matši, millest kolm lõpetas võidukalt, saavutades kokkuvõttes kolmanda koha. Poolfinaalis tuli tal vastu võtta napp kaotus seisul 5:5, kus määravaks sai vastase viimane punkt. Vaatamata kaotusele oli Danieli esitus tugev ning võistlust võib pidada igati õnnestunuks.

Vanem vend Dominik Samuel astus matšile U17 vanuseklassis kehakaalus kuni 65 kg. Ka tema teenis turniirilt pronksmedali, kaotades poolfinaalis äärmiselt tasavägise

Artur Vitin, Dominik Samuel ja Leon Reitsak. Fotod: erakogu

kohtumise tulemusega 9:10. Turniiril osalesid kümne riigi sportlased, mis andis Dominikule väärtusliku rahvusvahelise kogemuse ning hea kontrollvõistluse edasiseks arenguks.

Järgmise olulise etapina ootab vendi ees

Daniel Samuel.

pikem treeninglaager Usbekistanis veebruaril lõpus koolivaheajal. Laager on tähtis samm ettevalmistuses järgmisteks rahvusvahelisteks võistlusteks.

Raplamaa Sõnumid

Kaerepere mälumäng!

Juba teist hooaega toimub Valtu Seltsimajas Kaerepere mälumäng. Kohal käib kuus võistkonda, kes omavahel oma tarkuse proovile panevad. Mängu küsimused koostab kauaaegne mälumängur Ants Siitan, muusikaküsimused koostab Evelin Saar. 10. veebruaril toimunud mäng oli väga tasavägine, peale teist lisaküsimust võitis mängu võistkond Laes, kuhu kuuluvad Reelika Laes, Sandor Järvela, Tiit Reino ja Tarmo Ärmpalu.

Kehtna vallas algavad Rail Balticu ehituse täitematerjali veod

Veebruaris algasid Kehtna valla kahel kruusateel Rail Balticu põhitrassi neljanda etapi ehitusega seotud täitematerjali ja pinnaseveod, mis kestavad eeldatavalt kuni järgmise aasta lõpuni.

Rail Balticu põhitrassist ligikaudu 4 kilomeetrit jääb Kehtna valla alale ning kulgeb läbi metsade, põldude ja turbaraba. Ehitusalasse vajaliku materjali vedu hakkab toimuma Laeste ja Kokuta kruusateedel ning osaliselt ka Lellapere–Kokuta pinnatud riigiteel nr 20249. Neid teid kasutavad peamiselt Lellapere, Laeste, Kärpla ja Lellapere-Nurme külade elanikud.

Ehituse peatöövõtja Verston Eesti üldobjektijuhi Karl Kristjan Smiti sõnul võetakse kasutusele kõik meetmed, et tagada veoteedel liiklusohutus. Veebruarist alates hakkab seal iga päev sõitma 20–40 veokit, kusjuures suurem liikumiskoormus on planeeritud käesolevasse aastasse.

Ohutuse parendamiseks korraldatakse Laeste ja Kokuta kruusateedel liiklus ringliikluse põhimõttel. See tähendab, et suured veoautod liiguvad vaid ühes suunas – sisenedes koormaga ühest punktist ja väljudes teisest.

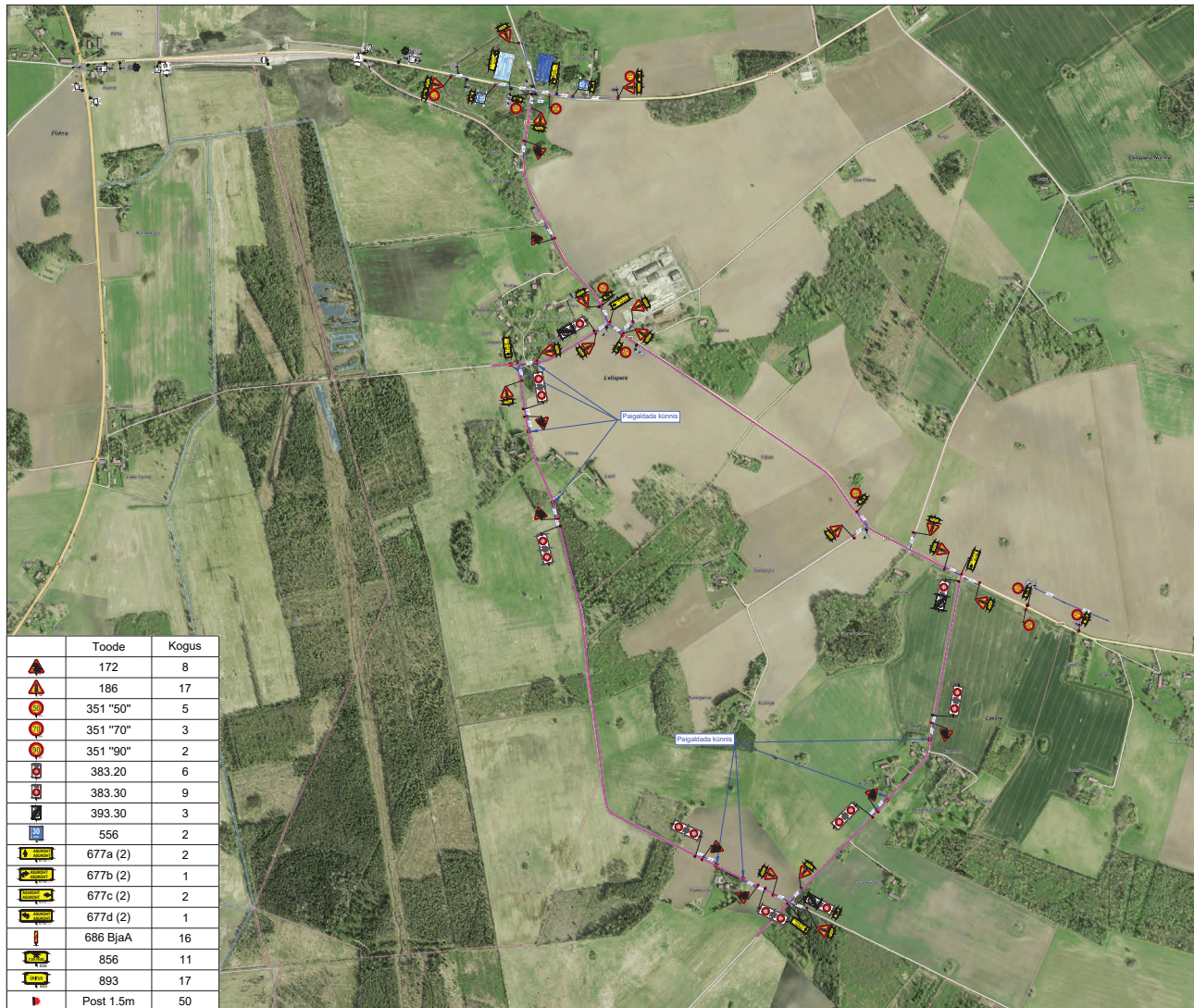
Kohalike elanike sõidukite turvaliseks möödapääsuks rajatakse vajadusel kitsamatele teelõikudele ka ajutised laiendused.

Nendel teedel alandatakse lubatud sõidukiirus 20 kilomeetrini tunnis ning elamute lähedusse paigaldatakse liikluskünnised. Samuti paigaldatakse vajalikud hoiatus- ja teavitus-sildid.

Liigse tolmu tekke vältimiseks rakendab Verston Eesti vajadusel kruusateedel täiendavaid meetmeid lisaks valla tavapärasele tolmutõrjele. Pori leviku tõkestamiseks töötavad väljasõidukohtades harja-autod ja teedel töötavad erinevad puhastusmasinad. Teede seisukorda säilitatakse vähemalt praegusel tasemel ning vajadusel tehakse hooldus- ja parandustöid.

„Anname endast parima, et võimalikult vähe inimeste ja ettevõtete igapäevaelu häirida,“ rõhutas Smitt.

Rail Baltica põhitrassi neljanda etapi käigus raja-

takse Raplamaal 17,2 kilomeetri pikkune Alu–Kärpla raudteelõik. Umbes veerand sellest jääb Kehtna valda, ülejäänud osa kul-

geb Rapla valla alal. Kõik projekti viis suurrajatist – Vigala jõe raudteesild, Kuusiku ja Raela ökoduktid, Rõue jõe raudteesild

ning Aasu viadukt – rajatakse Rapla valla territooriumile. Projekti valmimise tähtaeg on 2028. aasta september.

Ehitustööde lepinguline maksumus on 87,8 miljonit eurot, milleks esitasid ühispakkumise Verston Eesti ja Järelinge Insene-

ribüroo. Tööde tellija on Rail Baltic Estonia. Verston Eesti ja Järelinge Insene-ribüroo jaoks on see seitsmes Rail Balticu projekt.

Ramudden Ramudden OÜ, Reg. kood 12969700 Aineli 16/18, Tallinn Telefon: +372 622 9530 E-post: info@ramudden.ee		
Projekti nimetus: Nõlva viadukt		
Joonise nimetus: Ajutine liikluskorraldus		
Objekti asukoht: Nõlva tn, Järvakandi alev, Kehtna vald, Rapla maakond		
Märkused:		
Kuupäev 28.01.2026	Töö nr. PLKK250626-1	Joonise nr. 5
Tellija AS TREV-2 Grupp Karl Kohler, +372 5323 1626, karl.kohler@trev2.ee		
Cad proj. T. Toome, Tel: +372 5699 6991 Kutsetunnistus nr. 193489 T. Rämmel Tegevusluba nr ELK000084		

TINGMÄRGID:	
	Töotsoon
	Ajutine liiklusmärk
	Ajutine liiklusmärgi post
	Ol. olev liiklusmärk
	Ol. oleva liiklusmärgi post
	LM686 10m vahega
	LM686 25m vahega
	LM686 50m vaheta

Teavitus ajutisest liikluskorraldusest Nõlva ristmiku piirkonnas

Seoses Nõlva tänava viadukti ehitustöödega kehtestatakse Nõlva ristmiku piirkonnas **ajutine liikluskorraldus**.

Ajutine liiklusskeem rakendub **23.02.2026** ning kehtib kuni Nõlva viaduktist on võimalik üle sõita, orienteeruvalt **sügiseni 2027**. Selle perioodi jooksul suunatakse liiklus ümber vastavalt kehtestatavale skeemile.

Ajutine liikluskorraldus

on vajalik ehitustööde ohutuks läbiviimiseks ning võib mõjutada nii sõidukite kui ka kergliiklejate liikumist piirkonnas. Palume liiklejatel järgida ajutisi liiklusmärke ja arvestada võimalike muudatustega oma tavapärastes liikumisteedes.

Vabandame võimalike ebamugavuste pärast ning täname elanikke mõistva suhtumise eest.

Järvakandi KULTUURIHALL

Järvakandi kultuurihallis on märtsi lõpuni Kehtna Kunstide Kooli Järvakandi filiaali õpilastööde näitus.

04.03 kell 19 Rakvere Teatri etendus „Hääl minu sees“. Piletid müügil Piletimaailmas ja Järvakandi raamatukogus. Tavapilet 24 €, sooduspilet 21 €.

06.03 kell 19 bingoõhtu. Avatud kohvik ja piletimüük ning mäng võib alata.

07.03 kell 17 film „Säärane mulk“. Pilet 6 €, sooduspilet 5 €.

21.03 kell 19 etendus „Klatš“. Lavastaja Margus Abel. Piletid müügil Piletilevis, Järvakandi raamatukogus ja enne etenduse algust kohapeal. Täispilet 21 €, õpilane/tudeng/pensionär 17 €.

27.03 kell 19 bingoõhtu. Avatud kohvik ja piletimüük ning mäng võib alata.

Lisainfo FB @jarvakandikultuurihall ja kultuur.kehtna.ee.

Valtu Seltsimaja

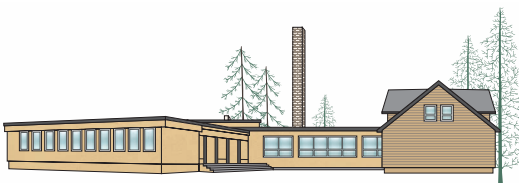
6.03 kell 18 vestlusõhtute sari „Inimesed meie seas“. Kui ühe inimese diagnoos puudutab paljusid. Oma lugusid jagab kogemusnõustaja Annika Sorokin. Info ja registreerumine 5348 6220, rohkem infot www.hingekogemus.ee, osaluspanus 5 €.

19.03 kell 13.30 pensionäride klubi Koduläte kokkusaamine. Oma osavõttust anna teada telefonil 5394 1539.

22.03 kell 15 kogukonna kriisiplaani koostamine.

28.03 kell 19 ansambel Brandy 40. Pilet hinnaga 10 € müügil fienta.ee.

Täpsem info FB @valtuseltsimaja ja kultuur.kehtna.ee.

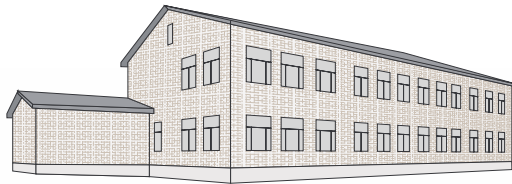
Lelle Rahvamaja

06.03 kell 18-21 mängude õhtu. Oodatud on suured ja väikesed mängijad. Töötab näsikhohvik.

11.03 kell 19 kino „Säärane mulk“, pilet 6/5 €.

27.03 kell 18–22 noorteka karneval „Glow Fest“. Tule ja sära! Pane selga neon, sära, helkiv vms. Soovi korral valmistada etteaste. Parima kostüümi auhind.

Täiendav info telefonil 5341 9357, FB @lellerahvamaja ja kultuur.kehtna.ee

Kehtna Klubi

03.03 ja 17.03 kell 18 õmbelusring Kehtna Klubi saali orvas. Juhendaja Tiina Toompuu, info telefonil 524 1681.

04.03 kell 19 Järvakandi kultuurihallis Rakvere Teatri etendus „Hääl minu sees“, pilet 24 €, soodus 21 €. Buss teatrisse väljub Keava bussipeatusest kell 17.50 ja Kehtna poe juurest kell 18.00. Sõit teatrisse ja koju tagasi 5 €, tasumine bussis. Oma osalemissoovist anna palun teada hiljemalt 2. märtsiks telefonil 525 1283.

08.03 kell 12 kokandusklubi kohtumine „Püreesupid“, vestlusteemaks aiandus – mida kasvatada toiduks. Juhendajad Edithe Kase ja Sven Azojan. Osalustasu 7 €. Registreeri oma osalussoov telefonil 5365 8301.

10.03 ja 24.03 kell 18 kangastelgede ring. Juhendaja Gerly Karu, info telefonil 5660 2886.

13.03 kell 19 Kehtna Klubi taidlejate ja sõprade kevadpidu Raplamaa Rakendusliku Kolledži saalis. Esinevad Kehtna Klubi kollektiivid. Õhtut juhib DJ MAMBA ja tantsuks mängib Venus Express. Lauake katab end ise! Peopilet külalisele 10 €. Laua broneerimine kuni 10. märts, telefonil 525 1283.

15.03 kell 14 Kehtna eakate klubi Tagurpidi Noorus ja Keava eakate seltsi Videvik ühiskohtumine Kehtna Klubi saalis. Kui soovid liituda, oled lahkesti oodatud. Info telefonil 5698 8857.

21.03 kell 19 Neil Simoni aegumatu menukomöödia „Klatš“, lavastaja Margus Abel, pilet 21 €, soodus 17 €. Buss teatrisse väljub Keava bussipeatusest kell 17.50 ja Kehtna poe juurest kell 18.00. Sõit teatrisse ja koju tagasi 5 €, tasumine bussis. Oma osalemissoovist anna palun teada hiljemalt 19. märtsiks tel 525 1283.

Täpsem info FB @kehtnakubi ja kultuur.kehtna.ee.

Valla raamatukogud

Märtsist algab uus lugemismäng täiskasvanutele. Uuri lähemalt oma koduraamatukogust! Kuni 21. märtsini kestab Kehtnas, Järvakandis, Valtus ja Eidaperes Nukitsa konkurss.

Järvakandi
Näitus „Aasia ja Aafrika münte“.

Keava
05.03 ja 19.03 kell 12 käsitööklubi Nobedad näpud.
12.03 kell 19 kino „Säärane mulk“. Pilet 6 €.
27.03 kell 19 RRR – Reedel Raamatukogus Räägime.

Kehtna
Näitused:
„Õnnelikud sokid“. Muumiteemaliste sokkide näitus.
„Münte mitmelt maalt“. Mündid erakogust.
„12 tooli. Päästetud“. Fotonäitus.

Lelle
Neljapäeviti kell 16.30–18.30 noorte neljapäevad.

05.03 kell 16 iluõhtu noortele. Näohooldus ja meiginipid. Osalejate arv piiratud!
13.03 kell 9.30 emakeelepäeva eelne lugemine lasteaiastega.

Valtu
Näitus „Teemanttikandid“. Pildid Enna Sunni kogust.
19.03 kell 18 „Maailma maad ja rahvad – Peruu“. Külaskäik Ivo Tšetörkin.

Täpsem info FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee

Eidapere Kultuurikeskus

05.03 kell 14.00–15.30 lauamängudering, osalemine tasuta.

06.03 kell 20.00–02.00 naistepäevapidu, tantsuks laulab Toomas Anni, diskot teeb ja õhtut juhib DJ Mamba, vahepausidel tantsutüdrukud. Lauake kata ise! Pilet eelmüügist hinnaga 12 € kuni 04.03 saadaval Eidapere raamatukogus. Laudade broneerimine ja pileтите tellimine tel teel 5199 5344 (Katrin). Pilet uksele 15 € sularahas.

10.03 kell 16 mootorikaring lastele, osalemine tasuta.

12.03 kell 16 kino lastele. Multifilm „Noore Muumi-papa seiklused“, pilet 2 € sularahas kohapeal.

14.03 kell 14.00–15.30 lauamängudering, osalemine tasuta.

18.03 kell 18 kokandusklubi kohtumine. Osaluspanus 5 € sularahas kohapeal. Oma osalemine registreeri palun ette telefonil 5199 5344 (Katrin).

19.03 kell 14.00–15.30 lauamängudering, osalemine tasuta.

24.03 kell 13 eakate päevakeskuse Kuldne kohtumine. Saame kokku kohvilauas, osalemine tasuta. Alati on oodatud ka uued liikmed!

24.03 kell 16 mootorikaring lastele, osalemine tasuta.

28.03 kell 14.00–15.30 lauamängudering, osalemine tasuta.

Igal teisipäeval kell 18–19 aktiivne lihastreening toolidel. Treener Kadriin Karro-Tagapere. Esimene trenn tasuta, edaspidi 7 €.

Lisainfo FB @eidaperekultuurikeskus, kultuur.kehtna.ee.

KIRIKUTEATED

RAPLA MAARJA MAGDALEENA KIRIKUS
Pühapäeval, 1. märtsil kell 12 armulauaga jumalateenistus; kevadleeri algus, kogunemine kirikus pärast jumalateenistust
Laupäeval, 7. märtsil kell 18 Siiri Sisaski naistepäeva kontsert „Oma laulud“, piletitega
Pühapäeval, 8. märtsil kell 12 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 15. märtsil kell 12 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 22. märtsil kell 12 armulauaga jumalateenistus
Kolmapäeval, 25. märtsil kell 12 paastumaarjapäeva ja 1949. aasta suurküüditamise mälestuspäeva jumalateenistus
Pühapäeval, 29. märtsil kell 12 palmipuudepüha armulauaga jumalateenistus
Teisipäeviti kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis

KEHTNA PEETRI KIRIKUS
Pühapäeval, 29. märtsil kell 15 palmipuudepüha armulauaga jumalateenistus

JÄRVAKANDI PAULUSE KIRIKUS
Pühapäeval, 1. märtsil kell 15 armulauaga jumalateenistus
Pühapäeval, 15. märtsil kell 15 armulauaga jumalateenistus

KUULUTUSED

» Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registreerimise kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306

ÕNNITLEME!

93
Hugo Scepter
Linda-Herlanda
Prukk
Viivi Mahlapuu
Gitta Vaino

75
Jelena Heinaste
Svetlana Lutkova
Viktor Tšiviljov
Silvi Meelis
Elle Haud
Endel Assin

85
Elle Kivilo
Linda Tael
Aino Reiner

80
Vello Kaljuste
Anne Puhkan

70
Ülle Samuel
Kaja Letlane
Valentina
Oržanikidze
Milvi Tombak
Raivo Rähni
Ants Kensap

UUED VALLAKODANIKUD

Herman Mölder

MÄLESTAME

Helju Soomann
Juri Tšaban

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni teilt laekub avaldamise nõusolek.

Kumma küla mälestab

Raivo Pruuli

ja tunneb kaasa omaksetele.

*Aeg ühiseid rõõme ja muresid ei mata
aeg kaunimad ajad meelde jätab.*

Mälestame ja jääme meenutama

ELSA SALMI

Südamlik kaastunne lähedastele

Järvakandi eakate päevakeskuse kaaslased, endised laulukoori liikmed ja rahvatantsijad

Kutsume Tarsi talu suvekoolidesse

KOKKU 5 ERINEVAT SUVEKOOLI: 14.–18. juuni + 26.–28. juuni + 16.–19. juuli + 2.–6. august + 10.–14. august

Kutsume taaskord aega nautima Raplamaale, Keava raba õhustikku, Tarsi talu maadele. Suvekoolid toimuvad endiselt telklaagrite-na (telke ka pererahval). Samuti võimalus osaleda päevakoolina, ööbides kodus või valikuliselt mõnel päeval. Pakume koduse ja perekese õhustikuga harivat suvepuhkust. Tavaliselt on meie suvekoolides osalejaid 30–60 ringis. Osalejate vanusevahe ei sega – pigem soodustab kogukondlikku mõtteviisi. Väärtustame kogukonna- ja peretraditsioone.

Huvi korral saad lugeda täpsemalt juba Tarsi talu kodulehel (tarsi.ee) teadete alt. Kontakt: Krista Olesk, tarsipere@gmail.com

EELKOOL EIDAPERE KOOLIMAJAS

**NELJAPÄEVITI
kell 16.30-17.30**

Tegevused lastele ja vanematele!

- * **5. märts**
- * **19. märts**
- * **2. aprill**
- * **9. aprill**

**Täpsem info ja registreerimine:
www.jarvakandikool.ee**

Vestlusõhtute sari „Inimesed meie seas”

06.märtsil kell 18.00-20.00

„Kui ühe inimese diagnoos puudutab paljusid”

Oma lugu jagab
kogemusnõustaja
Annika Sorokin

Info: 5348 6220
www.hingekogemus.ee

Järgmised uued vestlusõhtud aprillis ja mais

**Kehtna Põhikooli
EELKOOL**

9., 16., 23. ja 30.03

Kell 18-19

Oodatud on kõik
koolieelikud koos
vanematega

Lisainfo www.kehtnakool.ee

Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850
Toimetusel on õigus
lugusid toimetada ja
lühendada.

Väljaandja: Kehtna
Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare
Hindremäe

E-post:
vallavaatleja@kehtna.ee
Tootja: Kredor OÜ
Küljendus:
MK Meedia OÜ

Järgmise lehe materjale ootab toimetus 18. märtsiks.

www.facebook.com/kehtnavald
Vallaleht internetis: www.kehtna.ee/valla-vaatleja

KEHTNA KUNSTIDE KOOL ja KEHTNA VALLAVALITSUS
kuulutavad välja

KEHTNA VALLA LASTE LAULUVÕISTLUS 2026

Aeg: **8. aprill 2026 kell 10**

Koht: Kehtna Kunstide Kooli saal

Kehtna valla laste lauluvõistlus on pika traditsiooniga
üle-vallaline lauluvõistlus, kus saavad lavakogemuse
meie oma noored lauljad.

Võistlus toimub kuues vanuserühmas. Lapse vanust
arvestatakse seisuga 30. aprill 2026.

Vanuserühmad on järgmised: I kuni 4 a; II 5-7 a eelkool);
III 7 (alates I klass) kuni 9 a; IV 10-12 a; V 13-15 a;
VI 16 a kuni gümnaasiumiiga.

Iga osaleja esitab ühe vabalt valitud laulu.

Soliste hindab kolmeliikmeline žürii.

Lauluvõistlus on eelvoor maakondlikule konkursile
„Raplamaa laulukarussell 2026”.

Registreeruda palume hiljemalt 6. aprilliks 2026.

Kontakt ja lisainfo:

Kehtna Kunstide Kool, Lasteaia 5, Kehtna 79001
telefon 529 2533; e-post kunstide.kool@kehtna.ee
koduleht www.kunstidekool.ee

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS

SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA

KOHAPEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT

AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSE

TOOME SINU TELLITUD

TOIDU SULLE KOJU KÄTTE

clubcinema.ee • +372 520 9459 • info@clubcinema.ee

**KÕHU
TÄIDAB**
Cinema
CATERING

PEOLAUAID

SÜNNIPÄEVAID

VASTUVÕTUD

BANKETID

MATUSELAUAID

FIRMAÜRITUSED

JÕULULAUAID

TÜDRUKUTE- JA

POISTEÕHTU

GRUPPIDE TOITLUSTAMINE

OLEME AVATUD IGA PÄEV

KÕIK, MIS PUUDUTAB TOITLUSTAMIST

RAKVERELIVEL

HÄÄL MINU SEES

LAVASTAJA **MAIT JOORITS** (EESTI NOORSOOTEATER)
OSADES **TIINA MÄLBERG** JA **KARL ROBERT SAAREMÄE**
(MUST KAST)

K, 4. märtsil kell 19 Järvakandi Kultuurihallis

rakvereteater.ee piletimaailm.com piletilevi.ee

Kehtna Klubi

Taidlejate ja sõprade
kevadpidu

13. märts 2026 kell 19

Raplamaa Rakendusliku
Kolledži saal

Joogid, toidud võta ise,
naudi õhtut tantsuline

Peopilet 10 eurot

Laudade broneerimine kuni 10 märts
telefonil 525 1283

Tantsuks mängib
Venus Express

EIDAPERE KULTUURIKESKUSES

06.03.2026

kell 20.00-02.00

NAISTEPÄEVAPIDU

LAULAB TOOMAS ANNI

TANTSUTÜDRUKUD JA DJ MAMBA

Pilet eelmüügist 12.-

müügil Eidapere raamatukogus
kuni 04.03

laudade broneerimine tel.
5199 5344 Katrin

Lauake kata ise!

Pilet uksele 15.-

SkateSein 2026

Kehtna vallavalitsus ootab ideid uue suure seinapildi
loomiseks Kehtna staadionimaja seinale, mis jääb suunaga
skatepargi poole. Soovime leida originaalse ja
noortepärase lahenduse, mis rikastab öueala ning annab
avalikku ruumi positiivse ja inspireeriva sõnumi.

Konkursi eesmärk. Leida kujundus, millest valmistatakse
trükitud suur välitingimustesse sobiv seinapilt
mõõtmetega ligikaudu 6 x 3 meetrit.

Pilt peab sobituma staadioni ja skatepargi keskkonda.
Lahendus peaks olema selge ja mõjusa värvikasutusega.
Töö peab andma noorte öuealasse positiivse panuse.
Pildil ei tohi olla viha, vägivalda, solvavat või muud
sobimatut sisu.

← **Lisainfo**

**Konkursi tähtaeg
30. aprill 2026.**